Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

8-йил чиқиши. 9 июль 1973 й. ДУШАНБА №158 (2154). Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

1971 БЕШ ЙИЛЛИК: ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ЙИЛ 1975 МЕҲНАТ ВАХТАСИ

Сўз беш йиллик илғорларига

Ноябрни қаршилаб

Бир неча йиллар муқаддам ғишт қурилиш нони ҳисобланар эди. Фан ва техниканинг тараққиёти натижасида, қурилишнинг нони ҳозир цемент, темир-бетон конструкциялари бўлиб қолди. Булар ишлатилмаган бирорта ҳам қурилиш объекти йўқ. Бу йил мамлакатимизда 177 миллион квадрат метр турар жой бинолари қуриш мўлжалланган. Турар жой биноларининг қирқ проценти йирик темир-бетон конструкциялари билан қурилмоқда.

Мен олти йилдан бери темир-бетон маҳсулотлари заводида ишлаб келяпман. Беш йилдирки, бетончилар бригадасига раҳбарлик қиламан. Биз ишлаб чиқараётган маҳсулотга кундан-кунга талаб кучайяпти. Шу кунларда Матлуботчилар уйи, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг редакция-нашриётлар корпуси, Давлат план комитети, медицина институти комплекси каби йирик, мураккаб архитектурали иншоотлар учун маҳсулот тайёрлаб бермоқдамиз.

Бригадамизда ўн нафар бетончи бор. Уларнинг деярли ҳаммаси ёшлар. Кўпчилиги олий ўқув юртларининг кечки ва сиртқи бўлимларида таълим олишади. Масалан, Назрулла Жўраев, Есинбой Бегимбетов, Оллоберди Қўчқоров, Қодирали Абубаҳриевлар Тошкент Давлат университети ва политехника институтида билим олишмоқда.

Бригадамиз аъзолари жуда аҳил. Агарда бирортаси ўзига топширилган ишни бажариб бўлса, дарров ёнида меҳнат қилаётган шеригига ёрдам қўлини чўзади. Уларнинг ҳаммаси юқори разрядли бетончилар. Шунинг учун ҳам, биз тайёрлаган маҳсулотлар завод бўйича энг сифатли ҳисобланади. Малакали ишчиларимиз бригадамизга қабул қилинган ёш ишчиларга ҳунарларини ўргатишади. Н. Жўраев, Қ. Абубаҳриевлар бригадамизга ишга қабул қилинган пайтларида деярли бетончиликдан бехабар эдилар. Бригадамизнинг тажрибали ишчилари уларга бажонидил ҳунар ўргатишди. Ҳозир улар ҳам юқори разрядли, биз билан басма-басига меҳнат қилмоқдалар.

Ҳар иш кунида коллективимиз 30—35 тадан темир-бетон плиталари тайёрлаб, зарбдор қурилишларга жўнатмоқда. Бунда, арматура тайёрлаш цехи, қоришма тайёрлаш узелининг ишчилари керакли материалларни ўз вақтида етказиб бераётганлиги ва кўтарма кран машинисти Николай Песковнинг хизмати катта.

Коллективимиз шу кунларда ноябрь ойи ҳисобига меҳнат қилмоқда. Биз суръатга-суръат қўшиб меҳнат қилиб, ҳал қилувчи йилнинг планларини август ойида бажаришга аҳд қилганмиз.

Аҳмаджон ТОШМАТОВ,
«Главташкентстрой» 9-темир-бетон буюмлари заводининг бригада бошлиғи, коммунистик меҳнат зарбдори.

«ПРАВДА» газетаси саҳифаларида

▲ «Меҳнатимиз унумдорлиги» — газетанинг бугунги бош мақоласи ана шундай деб аталади.

▲ Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети, Болгария Халқ Республикаси Давлат кенгаши ва ҳукуматининг таклифига биноан расмий дўстона визит билан Болгария Халқ Республикасида бўлган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Н. В. Подгорний 8 июлда Софиядан Москвага қайтиб келди.

▲ Бугун газетада совет-болгар қўшма ахбороти эълон қилинган.

▲ Сурия Араб Республикасининг Президенти Хафиз Асад мамлакатда меҳмон бўлиб турган совет партия-ҳукумат делегациясининг раҳбари КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари А. П. Кириленкони қабул қилди. Совет делегациясининг раҳбари президентга КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг мактубини топширди. Дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида ошкора фикр алмашилди.

Умри боқий дўстлик

ДЎСТЛИК ҚАНОТИ

Политехника институтининг кўп минг сонли студентлари мамлакатимизнинг бир қатор шаҳарларидаги олий ўқув юртларининг ёшлари билан дўстлик алоқаларини ўрнатганлар. Улар айни ёзги каникул пайтида бир-бирлари ҳузурига меҳмон бўлиб борадилар. Билим олиш, таълим-тарбия ишлари бўйича тажрибаларини ўртоқлашадилар.

Шу кунларда қардош Белоруссия республикасининг институтларида таълим олаётган чет мамлакатларнинг ёшлари делегацияси Тошкент политехника институтининг меҳмони бўлишяпти. Улар институт факультетларида беш кун бўладилар. Меҳмонлар айни пайтда В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали, А. Навоий адабиёт музейи, республика санъат музейи, Ўзбекистон халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси ва Чилонзор, Юнусобод массивларидаги қурилишлар билан танишдилар.

Польша, ГДР, Афғонистон, Мали, Сурия мамлакатларнинг ёшлари бу сафардан жуда ҳам мамнун бўлдилар. Улар Самарқанд ва Бухоро шаҳарларида ҳам меҳмон бўлишади.

Ёзги каникул давомида Москва, Киев, Боку шаҳарларидаги олий ўқув юртларининг студентлари ҳам институтнинг меҳмони бўлишади. Тошкентлик йигит ва қизлар эса, Ленинград, Одесса, Бухоро шаҳарларига борадилар.

Тажриба пиллакашлик фабрикаси ишчилари корхонанинг зарбдор ўровчиси Вазира Акбарова номини ҳурмат билан тилга оладилар. Корхонада анчадан бори баракали меҳнат қилиб, смена-ойлик топшириқларини 170—200 процент бажара ётган бу аёл ҳозир келаси йилнинг ноябрь ойи ҳисобига меҳнат қилмоқда.
СУРАТДА: В. Акбарова. М. Нуриддинов фотоси.

ШАҲАР — ҚИШЛОҚҚА

ЗАВОД ЁРДАМИ

1-ғишт заводлари бошқармаси коллективи шу кунгача 24 миллиондан зиёд ғишт тайёрлаб чиқарди. У «Главташкентстрой» қурилиш объектларига ҳар ойда икки ярим миллиондан зиёд ғишт етказиб бермоқда.

Шунингдек, корхона Сирдарё областидаги Кичанов номли совхозга оталиқ ёрдами кўрсатиб келмоқда. Бу ерда барпо этилаётган маиший, маъмурий бинолар завод печларида тайёрланган ғиштлардан қад кўтармоқда.

Яқинда совхозга навбатдаги маҳсулот жўнатилди. Юз минг донадан зиёд ғишт турар жой бинолари қурилишида фойдаланилади.

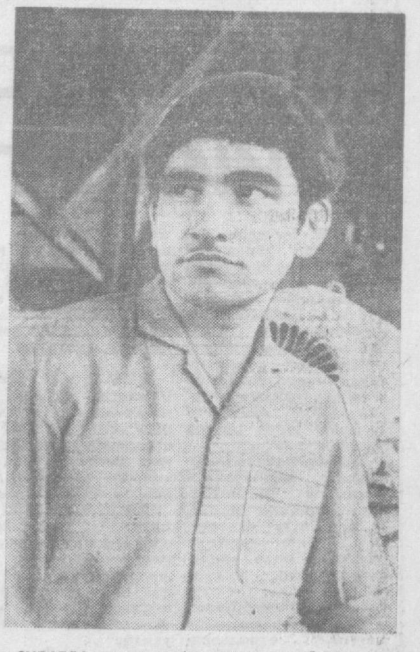

СУРАТДА: тошни қайта ишлаш комбинати тош қирқиш цехининг илғор ишчиси Асад Халилов. У смена топшириқларини ортиғи билан бажарибгина қолмай, фақат сифатли маҳсулот топширади.
И. Шоииноғомов фотоси.

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ

ХУШХАБАРЛАР

НУКУС. Қорақалпоғистон Автоном Республикаси пойтахти яқинидаги Қизкетган посёлкасида Ўзбекистонда йирик асфальт-бетон заводларидан бирини қуриш бошланди. Заводнинг лойиҳадаги қуввати йилига 90 минг тонна асфальт, кўприклар қурилиши учун 10 минг куб метр темир-бетон конструкция ва 10 минг тонна шағал ишлаб чиқаришга тенг.

Заводнинг биринчи навбати Орол бўйи йўллари қурувчиларига бу материалларни шу йилнинг учинчи кварталидаёқ бера бошлайди.

* * *

БУХОРО. Беш йилликнинг зарбдор қурилиши — Бухоро ипгазлама комбинатида биринчи студентлар отряди меҳнат қила бошлади. Студентлар отрядига Бухоро педагогика институтининг минглаб студентлари ва Бухоро қурилиш техникумининг ўқувчилари бирлашишди. Яқин кунлар ичида Тошкент, Самарқанд, Фарғона ва Республиканинг бошқа шаҳарларидаги олий ўқув юртларининг яна бир неча юз студенти уларга қўшилади.

* * *

УРГАНЧ. Маҳаллий консерва заводида машҳур Хоразм қовунларидан жем ва муроббо ишлаб чиқарадиган линия реконструкция қилинди. Линиянинг қуввати мавсумда 20 минг шартли банка жем ва муроббо ишлаб чиқарадиган даражага етказилди. Урганч консервачилари ички резервларни қидириб топиб, бу йил истеъмолчиларга пландан ташқари беш юз минг банка мева ва сабзавот консервалари етказиб бериш мажбуриятини олишди.

(ЎзТАГ).

УЧИНЧИ СЕМЕСТР БОШЛАНДИ

Студентлар қурилиш отрядларининг эмблемалари билан безатилган поезд Самарқанд вокзалининг перронидан жўнаб кетди. Самарқанд олий мактабларининг 600 вакили Олтой ўлкасига жўнаб кетишди. Ёзги каникулда бу ер уларга катта қурилиш майдони бўлади. Бу ерда улар чорвачилик комплексларини, қишлоқ клублари, уй-жойлар, болалар боғчалари қуришади.

Самарқанд қурилиш отрядларининг бинокорлари Ўзбекистонда ҳам ишга киришишди. Улар Мирзачўлдаги қўриқ ерларни ўзлаштиришда қатнашадилар. Хоразм областида гидротехника объектлари қурадилар. Бу йил олий мактаблар шаҳри юборган студентлар қурилиш гвардияси сафида 3,5 минг киши бор. Студентлар 3,5 миллион сўмликдан зиёд — ўтган меҳнат семестрида бажарилганидан миллион сўмлик кўп қурилиш ишларини бажарадилар.

Тоғ ёнбағирларининг ғалласи

Янгибозор (Тошкент области). Юқори Чирчиқ райони хўжаликларининг ғаллазорларида юзта комбайн ўрим-йиғимда қатнашмоқда. Техникадан фойдаланиш анча мураккаб бўлган тоғ ёнбағирларида механизаторлар ўрта ҳисобда бир кунда саккиз-тўққиз гектар майдоннинг ғалласини ўриб олмоқдалар. «Ленинский путь» колхозининг комбайнчилари энг юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Улар кунига ўрта ҳисобда 13 гектар майдоннинг ҳосилини ўриб олмоқдалар. «Правда» колхозининг комбайнчиси Талгат Генатолин бир кунда 15 гектар майдоннинг ҳосилини ўриб олиб, ҳар гектар ердан 14 центнердан дон янчмоқда.

Юқори Чирчиқ ғаллакорлари давлат омборларига ўтган йилдагига нисбатан тўрт минг тонна кўп — 12,6 минг тоннадан ортиқ буғдой ва арпа топшириш мажбуриятини олишган.

КОРХОНА ШУҲРАТИ

Бугун

Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида «Таштекстильмаш» заводи ишлаб чиқариш тараққиётига бағишлаб махсус кўргазма очилди. Томошабинлар корхонада ишлаб чиқарилган «ПКМ — 100» маркали тўқимачилик машинаси билан қизиқиб танишмоқдалар.

Кўргазма экспонатлари машиналарнинг яратилиши, ишлаб чиқаришнинг йил сайин ўсиши, меҳнат эстетикасининг яхшиланиши, йиғув цехидаги меҳнат жараёнлари ҳақида ҳикоя қилади. Ишлаб чиқаришда пластмасса кенг ўрин олмоқда. 1 тонна бундай хом ашё 6 тонна металлнинг ўрнини эгалламоқда. Натижада, капитал харажатлар етти марта камаяпти.

Шу йилнинг ўзида 1 минг 945 та тўқимачилик машинаси ишлаб чиқарилади. Шундан 1 минг 315 таси йигирув, 630 таси ростлаш машиналаридир. Бу рақамлар беш йилликнинг охирига бориб бир ярим баравар ўсади.

Ҳозир корхона маҳсулотлари жаҳоннинг 18 мамлакатига, Совет Иттифоқининг 30 шаҳрига юборилмоқда.

ЎТ ЎЧИРУВЧИЛАР БИЛАН СУҲБАТ

В. И. Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғида Октябрь район ўт ўчириш бўлими ташаббуси билан ёнғинга қарши курашда ишлатиладиган энг янги техника намуналари кўргазмаси ташкил этилди. «Бу ҳамма учун» оғзаки журналида ёнғинга қарши кураш воситалари тушунтириб берилди. «Социалистик мулкни ёнғиндан сақланг» фотокўргазмаси ҳам йиғилганлар диққатини тортди.

Тошкент — жаҳонга

ДОИМИЙ БУЮРТМАЧИЛАР

Тошкент экскаватор заводи ўз маҳсулотларини 1958 йилдан чет мамлакатларга экспорт қилаяпти. Унинг буюртмачилари рўйхатида Чехословакия, Югославия, Польша, Болгария каби мамлакатлар бор.

Йил бошидан бери чет эллик буюртмачиларга 49 та экскаватор жўнатилди.

Ҳозир заводда Чехословакия буюртмаси бажарилмоқда. У ерга бешта экскаватор жўнатилади.

ЎЗБЕК ТИЛИДА НАШР ЭТИЛДИ

«Ўзбекистон» нашриёти В. И. Ленин тўла асарлар тўпламининг бешинчи томини ўзбек тилида нашр этди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институти бу томни Давлат сиёсий адабиёти чоп этган тўла асарлар тўпламининг бешинчи нашридан таржима қилди.

(ЎзТАГ).

ШАҲАРЧА ОБОД БЎЛМОҚДА

«Трактор» заводининг ишчи ва хизматчилари истиқомат қиладиган янги шаҳарча йил сайин обод бўлиб бораяпти. Бу ерда бир-биридан чиройли, ҳашаматли уйлар қад кўтармоқда.

Машинасозларнинг 60 оиласи яқинда янги уйга кўчиб кирди. Завод ишчилари кейинги йилларда 40 та уйга кўчиб ўтдилар.

1974 юбилей йилида бу ерда 20 минг квадрат метрли янги уй-жой бинолари фойдаланишга топширилади.

Ҳозир шаҳарчада болалар боғчаси, мактаб, магазин ишлаб турибди.

Ўқув йили тараддуди

Ҳашарчи ўқувчилар

Собир Раҳимов районидаги 111-мактабнинг битирувчи ўқувчилари мактаб ремонти ишларида фаол қатнаша бошладилар. Ўқувчиларга мактабнинг тарбиявий ишлар бўйича директор ўринбосари Ш. Усмонов бош бўлмоқда.

Ҳашарчи ўқувчилардан Атҳам Раҳматуллаев, Ўткир Абдувалиев, Шуҳрат Нуралиевлар сувоқ қилишда, Зиёда Каримова, Миролим Миржалолов, Мунира Мавлоновалар парталарни бўяшда, Гулбаҳор Обидова, Мунира Шоқурбоновалар эса мактабни ораста қилишда бошқа ўқувчиларга намуна бўлмоқдалар.

Мактаб коллективи ҳашарчи ўқувчилар кўрсатаётган ёрдамдан беҳад мамнун бўлмоқда.

Т. КАРИМБОЕВ.

ЯНГИ МАҲАЛЛА

«Ташгипрогор» лойиҳа институтининг инженер ва техниклари «зангори кема»ларни яратувчилар учун яхши совға яратиб беришди. «Ташсельмаш» заводининг ишчи ва хизматчилари учун машинасозлар шаҳарчаси бунёд қилинадиган бўлди. Горький ва Шастри кўчалари оралиғида ўн гектардан ортиқ майдон ажратилди. Бу ерда асосан тўрт қаватли ва тўққиз қаватли бинолар қад кўтаради. Қурувчилар ҳаммаси бўлиб машинасозларга 15 минг квадрат метр ҳажмда уй-жой майдонларини қуриб берадилар. Шу кунларда бунёдкорлар объектда дастлабки қурилиш ишларини бошлаб юбордилар.

Шаҳарчада ишчиларнинг оилалари яйраб истиқомат қилиши учун ҳамма шароитлар яратиб берилади.

Кеча

боғ қўйини одамлар билан яна гавжум бўлди. Бу ерда балиқчилар куни муносабати билан оммавий сайиллар ўтказилди. Акварнум балиқлари кўргазмаси ташкил этилди.

Боғда ўтказилган ана шу маросимларда республика қўғирчоқ театри артистлари, Охунбобоев номли шаҳар маданият уйи бадиий ҳаваскорлари ўз санъатлари билан йиғилганларни мамнун этишди.

Умид учқунлари

Кеча Тошкентнинг «Пахтакор» футболчилари СССР чемпионати биринчи даврасининг охирги турида ўз майдонларида Москванинг «Спартак» командаси билан учрашдилар. «Пахтакор» — «Спартак». Бу ўйин футбол мухлисларининг бир қатор саволларига жавоб бериши керак эди. Биринчидан уларни «Пахтакор» олий лигада қолиш учун имкониятлардан фойдалана оладими, биринчи даврани команда нечанчи ўринда тугаллайди, деган саволлар қизиқтирган бўлса, иккинчидан — бу учрашув «Пахтакор»нинг сўнгги турлардаги ғалабалари тасодифийми, йўқми, жавоб бериши керак эди. Уларни чемпионат пешқадамлари сафида бораётган мамлакатимизнинг энг кучли командаларидан бири «Спартак» имтиҳондан ўтказиши керак эди.

Кеча «Пахтакор» мухлислари стадиондан бир мунча кўтаринки кайфиятда қайтишди. «Пахтакор» ўзининг кучли рақиби устидан 1:0 ҳисобида ғалаба қозонди. Шу билан қаторасига уч марта ғалаба қозонган «Пахтакор» очколарини тўққизтага етказиб, турнир жадвалининг ўн учинчи поғонасига кўтарилди.

Кескин кураш вазиятида ўтган бу учрашувдаги ягона тўп ўйиннинг ўн учинчи минутида киритилди. Абдураимовнинг бурчакдан узатган тўпини Лисаковский боши билан дарвозага йўллади. Спартакчиларнинг мағлубиятдан қутилиш учун қилган барча ҳаракатлари натижа бергани йўқ. Бу ғалабадан сўнг «Пахтакор» мухлисларининг қалбида команда ўз мавқеини ўнглаб олади, деган умид учқунлари пайдо бўлди.

Шу турнинг қолган учрашувларида қуйидаги натижалар қайд қилинди. «Торпедо» — «Динамо» (Тбилиси) — 1:0, «Қайрат» — «Динамо» (Минск) — 1:0, «Арарат» — ЦСКА — 1:0, «Динамо» (Москва) — «Заря» — 2:1, «Шахтёр» — «Карпати» — 3:1, «Зенит» — «Динамо» (Киев) — 2:1. Ростов армиячилари билан «Днепр» (Днепропетровск) футболчиларининг учрашуви 2:2 ҳисобида тугаган эди. Ўн бир метрли жарима тўпларини тепиш бўйича ростовликлар ғалаба қозонишди.

Болтиқбўйи мамлакатлари, Норвегия ва Исландия тинчлик тарафдорларининг анъанавий анжумани — Болтиқ денгизи ҳафталиги кеча порт шаҳри Ростокда (ГДР) бошланди. У 14 июлгача давом этади. «Болтиқ денгизи тинчлик денгизи бўлиши керак» — халқаро анжуманнинг шиори ана шундай.

20 мингга яқин меҳмонлар кўҳна Ганза шаҳри қиёфасида халқ ҳокимияти йилларида қандай ўзгаришлар рўй берганлигини ўз кўзлари билан кўришади, республикада социализм қурилишининг бориши билан танишадилар.

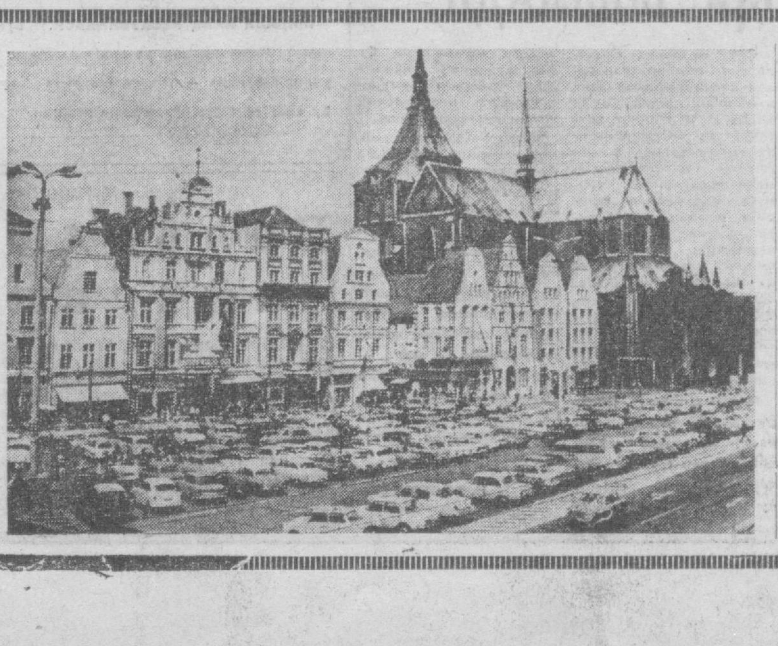

СУРАТДА: тарихий архитектура услубига мос равишда қурилган Ростокнинг Тельман майдони.
АДН—ТАСС фотоси.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

УЛАН-БАТОР. Монголия Халқ Республикаси Буюк халқ хурали Президиумининг фармонига мувофиқ Совет Иттифоқининг Кяхта шаҳри Сухэ-Батор ордени билан мукофотланди. Шаҳар Монголия Халқ Республикасининг бу олий мукофотига монгол халқининг революцион кураши тарихидаги, қардош совет-монгол дўстлиги ва ҳамкорлигини вужудга келтириш ҳамда ривожлантиришдаги буюк роли учун ва Бурятия АССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги нишонланиши муносабати билан сазовор бўлди.

ВАРШАВА. Польшанинг Коломбжег шаҳрида ҳарбий қўшиқлар фестивали очилди. Фестиваль Польша қўшинлари ташкил этилганлигининг 30 йиллигига бағишланади. Фестивалда Польшадаги таниқли эстрада усталари, шунингдек қардош социалистик мамлакатлардан борган армия эстрада коллективлари қатнашмоқда.

БАЙРУТ. Ливан пойтахтида «Техмашэкспорт» ва «Автоэкспорт» Бутуниттифоқ бирлашмалари ташкил этган ихтисослаштирилган виставка ўз ишини тамомлади.

Икки ҳафта давом этган виставкада йигирув-тўқув ускуналари, станоклар ва бошқа ускуналар, шунингдек «Волга», «Москвич» ва «Лада» автомобиллари намойиш қилинди. Ливан жамоатчилиги совет экспозициясини қизиқиб томоша қилди. Виставкани бир неча минг киши келиб кўрди. Ўзаро фойдали бир қанча шартномалар тузилди.

БУДАПЕШТ. Бу ерда эълон қилинган статистика маълумотларига кўра, 1973 йилнинг 5 ойи мобайнида Венгрия саноат ишлаб чиқаришининг ялпи ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 6 процент кўпайган.

Саноат ва қурилишнинг давлат секторида шу йил март ва май ойларида ишчиларнинг ўртача иш ҳақи ўтган йилнинг шу ойларидагига нисбатан 9—12 процент юқори бўлди.

ЛОНДОН. Буюк Британия Компартияси Шотландия ташкилоти комитетининг секретари А. Мэррей бундай деди: 1973 йил бошидан буён ўтган давр ичида шу ташкилот сафларига 500 дан кўпроқ киши қўшилди.

БЕРЛИН. ГДР билан ВДР ҳукуматлари ўртасидаги битимга мувофиқ, Германия Демократик Республикаси хизмат кўрсатиш доирасидаги 24 та ремонт устахонаси ва корхона учун Вьетнам Демократик Республикасига ускуналар юборади. Бир неча слесарлик устахоналари учун, шунингдек мактаб ўқув қуроллари ва болалар ўйинчоқлари ишлаб чиқариш учун зарур бўлган комплект ускуналар ортилган кема Хайфонга томон боряпти. Иккита дурадгорлик устахонаси ва битта радио ремонт устахонаси учун, кийим-кечак тикадиган иккита ателье учун зарур бўлган ускуналар Ханойга жўнатишга тайёрланмоқда.

Ускуналарни ўрнатиш учун немис мутахассисларидан бир группаси ВДРга жўнайди. Улар бу ишни сентябрь ойигача тугаллаш ниятидадирлар.

(ТАСС).

РСДРП II СЪЕЗДИНИНГ 70 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

БОКУ. Бу ерда бўлиб ўтган бирлашган илмий конференция РСДРП II съездининг 70 йиллигига бағишланди. Конференцияни Озарбайжон ССР Фанлар академияси, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти ва Боку олий партия мактаби уюштирди.

Конференцияда Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Д. П. Гулиев нутқ сўзлади. «РСДРПнинг иккинчи съезди ва янги типдаги партиянинг вужудга келиши», «Озарбайжон Компартияси — КПССнинг кекса ва жанговар отрядларидан бири», «КПСС халқаро коммунистик ва ишчилар, ҳаракатининг авангарди», «Коммунистик қурилишда КПСС раҳбарлик ролининг ўсиши» деган мавзуларда докладлар тингланди.

Республиканинг саноат корхоналари, колхозлари, совхозлари, ўқув юртларида ўтказилаётган илмий конференциялар партия ҳаётидаги муҳим воқеага бағишланмоқда.

СМОЛЕНСК. КПСС Смоленск область комитетининг сиёсий маориф уйида РСДРП II съездининг 70 йиллигига бағишланган ижтимоий — сиёсий лекциялар ўтказилмоқда.

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги олий партия мактабининг профессори П. Андреев «РСДРП II съездининг тарихий аҳамияти» деган мавзуда биринчи лекция ўқиди.

Демидовский ва Рудня шаҳарларининг район маданият уйларида, Рославль ва областдаги бошқа районларнинг қишлоқ клубларида ҳам тарихий съезднинг 70 йиллигига бағишланган лекциялар ва докладлар ўқилмоқда.

Область кутубхонасида Ленин партиясининг II съезд бўлиб ўтган вақтдан бери босиб ўтган қаҳрамонона йўли тўғрисида ҳикоя қилувчи китоб виставкаси очилди.

УЛЬЯНОВСК. Бу ерда РСДРП II съездининг 70 йиллигига бағишланган область назарий конференцияси бўлди. Ленин мемориали биносига партия, касаба союз, комсомол ходимлари, пропагандистлари тўпланишди. Докладлар ва нутқларда II съезднинг жаҳоншумул тарихий аҳамияти таъкидлаб ўтилди, партия тўғрисидаги ленинча таълимотнинг буюк ҳаётий кучи уқтирилди. Конференция қатнашчилари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган масалаларга алоҳида аҳамият бердилар.

ЕРЕВАН. Ереванда РСПДРП II съездининг 70 йиллигига бағишланган «Ленинча ҳафталик» бошланди. Партия ветеранларининг ёшлар билан учрашувлари бўлмоқда, конференциялар, семинарлар ўтказилмоқда. Олимлар саноат корхоналари ва муассасаларда докладлар ўқишмоқда. Кўплаб виставкалар ташкил этилди.

Республика «Билим» жамиятининг бригадалари актив иш олиб бормоқда. Лекторлар меҳнаткашлар ҳузурида ўқиётган лекциялари ва докладларида Коммунистик партиянинг биринчи беш йилликлар, Улуғ Ватан уруши йиллари давридаги, урушдан кейинги даврдаги фаолияти тўғрисида сўзлаб бермоқдалар. КПСС XXIV съезди, КПСС Марказий Комитетининг декабрь ва апрель Пленумлари материалларига алоҳида аҳамият берилмоқда.

(ТАСС мухбирлари).

Беш йиллик илғорлари

Шаҳримиз меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш борасида умумхалқ мусобақасини авж олдириб фидокорона меҳнат қиляптилар. Мана бу фотолавҳаларда сиз мунтазам равишда ўзларининг смена-ойлик топшириқларини анча ортиғи билан бажариб, кўпларга ўрнак бўлаётган ёш ишчиларни кўриб турибсиз (юқорида) трикотаж фирмаси тўқиш цехининг ёш ўровчиси комсомол аъзоси Мавлуда Ниёзалиева, пастда — асбобсозлик заводи тоблаш цехининг зарбдор тобловчиси меҳнаткашлар депутатлари Киров район Советининг депутати Нина Иванова.

М. Нуриддинов фотолари.

„ЗАНГОРИ ЭКРАН"ДАГИ ДОҒЛАР

„Тошкент оқшоми" бонг уради

— Бу бино ҳеч битмади — битмади-да.

Баъзида Пионер кўчасидан — бизнинг объектимиз олдидан ўтган кишилар шундай дейишади, бошини сарак-сарак қилишиб. Бундай гапларни эшитганимда, жуда-жуда мулзам бўлиб кетаман. Чунки, «Зангори экран» телеательеси биноси қурилишининг пойдеворига илк кубометр бетон ётқизилган кундан, то ҳозиргача, шу объектда прораблик вазифасини ўтаяпман.

Бино аслида ўтган йили фойдаланишга топширилиши керак эди. Айрим сабабларга кўра, муддат узайтирилди. Бинонинг лойиҳаси «Ташгипрогор» лойиҳа илмий-текшириш институти томонидан тузилган. Лойиҳада санитария узелларига «Н — 15 А» ва «Н — 13 А» маркали конвекторлар қўйиш мўлжалланган эди. Бу ишни бажаришлари лозим бўлган ёрдамчи пудратчилар «Сантехгазмонтаж» тресети 2-монтаж бошқармасининг раҳбарлари бизда бундай конвекторлар йўқ, бўлган ҳам эмас, дейишди. Лойиҳачиларга ҳам ҳайронсан, бизнинг эҳтиёжимиз доирасида бўлмаган деталларни нега лойиҳага киритар экан?

Бу масала буюртмачи ва лойиҳачилар ўртасида ҳал қилингунича орадан ярим йилча вақт ўтди. Фақат май ойининг охирига келиб, бу масала ҳал қилинди. Янги конвекторлар тайёрлаб бериш санитария-техника жиҳозлари заводи зиммасига юкланди. Улар буни июнь ойида тайёрлаб бериш ҳақидаги таклифни июлга суришди. Ҳозир сантехниклар объектда водопровод ва канализация ўтказиш ишлари билан шуғулланишлари мумкин. Бироқ, улар иш олиб боришмаяпти. Фақат конвекторлар тайёр бўлгандагина объектга борамиз, деб оёқ тирашмоқда. Объект эса июль ойи охирларида фойдаланишга топширилиши керак. Агарда, санитария-техника жиҳозлари заводи конвекторларни ой охиригача тайёрлаб беришса ҳам объектни ишга тушириш бир ойдан кўпроқ вақтга чўзилади.

Сантехниклар объектдаги ишларини давом эттирмаётганлиги сабабли пардозчилар бекор қолишди. Шунинг учун Пардозлаш тресети 31-қурилиш бошқармасининг сайқалчилари ишни чала қолдириб, бошқа объектга кетиб қолишди.

Ҳозир объектимизда жимжитлик. Бирорта ҳам ташкилот иш олиб бормаяпти.

Тўғри, бизнинг объектимиз унчалик катта эмас, бироқ, у ишга туширилса, шаҳар аҳолисига катта қулайликлар яратилган бўлар эди.

Бизнинг олдимизда яна Чилонзор район радио ва телевидение ательесининг эски биносини реконструкция қилиш вазифаси ҳам турибди. Буюртмачилар биздан дераза ва ромларни янгилашни талаб қилаяпти. Ваҳоланки, бу ишлар на сметада бор ва на «Ташгипрогор» томонидан тузилган лойиҳада. Уч ой олдин лойиҳага киритилиши лозим бўлган ўзгартишлар ҳақида лойиҳачиларга рекламация ёзиб берган эдик. Аммо лойиҳачилар бизга ҳозиргача ҳам рекламацияга биноан ўзгартирилган сметани берганича йўқ. Лойиҳачилар сметани берганларида, балки, биз реконструкция ишларини ҳам бошлаб юборган бўлармидик.

М. ТУЗБЕКОВ,
«Главташкентстрой» 153-қурилиш тресети, 31-қурилиш бошқармасининг прораби.

Товарлар — халққа

Сув саёҳати ҳаваскорларига

Қозон моторсозлик заводи «Привет — 22» қайиқ моторларини кўп нусхада ишлаб чиқаришни бошлаб юборди. Сув билан совутиладиган икки цилиндрли двигателнинг қуввати 22 от кучига тенг. «Казанка» типидаги қайиқча шундай мотор билан тезлигини соатига қирқ — қирқ беш километрга етказиши мумкин.

Янги моторларнинг дастлабки туркуми мамлакат магазинларига жўнатилди.

(ТАСС мухбири).
Қозон.

ИШГА ТУШДИ

Юмшоқ пишлоқ тажриба заводи

Тожикистонда биринчи юмшоқ пишлоқ ишлаб чиқарадиган Душанбе тажриба заводи фойдаланишга топширилди. Завод бир кунда уч тонна маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга. Корхона лойиҳадаги қувватига чиқиб олгач, республика аҳолисининг ана шу маҳсулотларга бўлган эҳтиёжи асосан қондирилади.

Завод республика гўшт ва сут саноати министрлиги лойиҳа конструкторлик — технология бюросининг тажриба базаси бўлиб ҳам хизмат қилади. Бу ерда кўплаб маҳсулот ишлаб чиқариш билан бирга қаттиқ ва юмшоқ пишлоқларнинг янги турларини сутдан тайёрланадиган бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқаришнинг технологик процессларини такомиллаштириш мўлжалланмоқда.

Пишлоқ ишлаб чиқариш Тожикистон озиқ-овқат саноатининг энг ёш соҳаси. Беш йилликнинг охирига бориб пишлоқ ишлаб чиқариш икки ярим баравар ортади.

(ТАСС мухбири).
Душанбе.

ИНЖЕНЕРЛАРНИНГ ЯНГИ ОТРЯДИ

Тошкент политехника институтининг Бухоро филиали мутахассисларнинг биринчи битириш маросимини уюштирди. 150 дан ортиқ студентга саноат гражданлик қурилиши инженери дипломи берилди.

(ЎзТАГ).

Маҳаллада нима гап?

Обод маҳалла

Маҳалла идорасининг ёнгинасида чойхона жойлашган. Кекса чойхоначи Т. Юнусовнинг қўли-қўлига тегмайди. Қатор турган каравотларда чойхўрлар мириқиб чой ичишяпти. Топ-тоза, ялтираб турган чинни пиёлалар қўлдан-қўлга ўтади. Каравотларда атлас кўрпачалар тўшалган. Буни кўрган ҳар қандай киши бир нафас ўтириб ҳордиқ чиқаргиси келади. Фонтандан отилаётган сув ҳовузчада жилоланиб, кўпикланади. Бу манзарага қараган кишининг баҳри дили очилиб кетади. Узоқ-узоқларга чўзилиб кетган кўчанинг икки атрофи эндигина қаддини тиклаб олган ёш ниҳолларга тўла. Қайдандир машина пайдо бўлиб сув сепиб кетди. Чойхўрларнинг кайфияти жуда яхши, негаки, маҳаллада бугун янги фонтан ишга туширилган, ёш ниҳоллар учун сув келтирилган экан.

— Бу йил маҳалламизни янада обод қилишга бел боғлагандик, — деди кексалардан бири ўзининг қувончини яшира олмай. — Мана, бугунги кунда сув келди. Бу иш осонлик билан бўлмади. Уч-тўрт киши бўлиб Шохолдор отамиз бошчилигида қоғоз кўтариб юқорига ҳам чиқдик. Мана натижасини кўрдик.

Кекса, нуроний Шохолдор ота бизга юзланди. Чойини симирар экан, салмоқлаб гап бошлади: «Ҳозир ҳамма жойда ободончилик, тўқчилик бўлиб қолди. Ёшлар илм эгаллаб фаровончиликни яхши йўлга қўйишди. Мен ҳам қўлимдан келганича озми-кўпми, кексалар билан бир қаторда маҳалламиздаги ободонлаштириш ишларига кўмаклашиб келаяпман».

Шохолдор ота каби кекса отахонлар маҳаллада жуда кўп. Обид ота Олимов, Мейли ота Мусаев, Юнусбек Раҳимбековлар маҳалланинг ободончилик ишларида фаол қатнашадилар. Бу йил улар яшаётган Фрунзе районидаги «Обувная» маҳалласи кўчалари сезиларли даражада ўзгарди. Абдулла Авлоний, Стаханов, Сирож Нуриддинов кўчаларида гул кўчатлари билан бир қаторда, 500 дан ортиқ мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди. Ҳозир уларни кексалар парвариш қилишаяпти. Стаханов кўчаси қаровсиз кўчалардан бири эди. Маҳалла кексаларининг ташаббуси билан бу ерга электр чироғи ўрнатилди. Маҳаллада чойхона, сартарошхона қурилди. 87 ёшли Шохолдор ота фонтан қуришда ҳам ўзи бош-қош бўлди. Отани маҳаллада ҳамма ҳурмат қилар экан. Маҳаллани оталиққа олган пойафзал фабрикаси комитети маҳалла аҳлига ободончилик борасида катта ёрдам бериб келаётир. Маҳалла комитети фабрика касаба союз комитетидан ғоят миннатдор. Маҳалла комитетининг раиси Тўхтамурод Умаров ташкилий ишларни яхши йўлга қўйган. Янгича тўйлар ташаббускори бўлган бу киши маҳалла активлари билан қўлни-қўлга бериб ишлаб келади. Янгича тўйларни ўтказишда ва уюштиришда Э. Ғофуров, А. Қодиров, В. Қўчқоров каби ташкилотчиларнинг ҳиссаси катта.

— Маҳалламиз кишиларига манзур бўларли тўй ва маросимларни ўтказиш жуда оғир. Негаки, кундан-кунга кишиларимиз диди ўсиб бораяпти. Кишилар энди дунёга янгича қарайдиган бўлиб қолдилар. Маданий тушунчалари ҳам ўзгариб бораяпти, — деди раис.

Район ободонлаштириш бошқармаси бошлиғи Наби Рихсиев ҳам маҳалланинг ютуғини алоҳида гапириб, маҳалла кўчаларини туташтирувчи кичик йўлларда 1640 квадрат метр ўрнига 2650 квадрат метр асфальт ётқизилгани, натижада, июнь ойи ҳисобига белгиланган норма 160 процент қилиб бажарилганини таъкидлади.

Д. ҲАҚНАЗАРОВ.

Оловли ёйдаги жангнинг 30 йиллигига

СССР Алоқа министрлиги ана шу санага атаб чиқарган марка Курск жангининг ўттиз йиллигига бағишланган. Почта маркасида Совет Армиясининг Курск ёйидаги жанговар операциялари карта-схемаси тасвирланган. «Қизил Юлдуз» фонида қуролли кучларимиз қудратининг рамзи бўлган совет танки сурати бор. Пастда эса «Курск яқинида фашист қўшинлари тор-мор қилинганлигининг 30 йиллиги» деган ёзув бор. (ТАСС).

Тошкент оқшомига келган хатлардан

ҲАЙКАЛЛАРНИ ЭЪЗОЗЛАЙЛИК

Мен Собир Раҳимов районидаги 16-мактабда ўқитувчи бўлиб ишлайман. Ҳар куни мактабга Охунбобоев ва Калинин майдонларидан қатнайман. Охунбобоев майдонида Ўзбекистоннинг биринчи президенти Йўлдош ота Охунбобоев хотираси учун ҳайкал ўрнатилган. Калинин майдонида эса, Лениннинг энг яқин сафдоши Калининга ҳайкал ўрнатилган. Шу улуғ зотларнинг сиймосини ҳар куни ишга боришда ва ишдан қайтишда кузатаман. Уларнинг ижодкорларига таҳсинлар айтаман. Аммо ҳайкал чанг босиб, ифлос бўлиб ётганини кўриб хафа бўлиб кетаман. Чанг босганидан ҳайкаллар оқариб ўз рангини йўқотган, шу кунгача тозаланмаётир. Ҳайкалларни муҳофаза қилиш ва ободонлаштириш ташкилотларининг бошлиқлари шу улуғ зотларнинг хотираси учун қурилган ҳайкалларга нега бепарво қарайдилар!? Айниқса, Калинин майдони ва унинг ҳайкали ачинарли аҳволда. Ҳайкал атрофига ҳар йили экиладиган гуллар ва ўтлардан ҳозир ҳеч вақо йўқ. Экилган гулларни мастлар топтаб ташлашган.

Ахир, ҳайкалларни эъзозлаш ҳар биримизнинг бурчимиз-ку!

Х. МИРЗАКАРИМОВ.

ИНСТИТУТДА ҲАШАР

Яқинда Оқтепадаги силкасалликлари илмий-текшириш институтида шанбалик бўлиб ўтди. Институт қошидаги касалхонанинг терапия, хирургия ва урология бўлимлари ходимлари институт территориясини супуриб тозалашди, гул ва дарахтларни суғоришди. Беморлар дам оладиган жойлар янада гўзал ва сўлим бўлиб қолди.

Т. МАМАТОВ,
Оққўрғон район «Мўл ҳосил учун» газетаси редакторининг ўринбосари, бемор.

САЛҚИН БОҒ ҚУЧОҒИДА

Бу йилги ёз мавсумида шаҳримиз мактаб ўқувчиларининг кўнгилли дам олишлари учун пухта тайёргарлик кўрилди. Бу йил тошкентлик пионер-ёшлардан 300 минг эркатой ёз гаштини суради. Бу ўтган йилдагидан 63 минг кўп бола дам олишини кўрсатади. Ёшларга бўлаётган бундай ғамхўрликни биргина Чилонзор райони мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

Райондаги энг сўлим, соя-салқин 13, 84, 90, 107, 183, 190-мактаблар қучоғидаги пионер лагерларида ёз ойлари 7 мингдан ортиқ бола кўнгилли дам оладилар. Булардан ташқари, тоғ бағриларига жойлашган хушманзара «Қуёшли», «1-Май», «Орлёнок», «Костёр», В. И. Ленин номли пионер лагерида район ўқувчиларидан 10 мингга яқин бола дам олиши учун ҳамма имкониятлар мавжуд эканлигини биринчи смена ва иккинчи смена бошланганлиги мисолида кўриш мумкин.

Турар жой бошқармалари қошида ташкил қилинган соғломлаштириш майдончаларида ҳам 5 мингдан ортиқ ўқувчи ҳордиқ чиқармоқда.

С. СУЛТОНОВ.

ЎГАЙ БЕКАТ

Бешёғоч-Комсомол кўли бекати. Жазирама иссиқ. Қуёш олов пуркайди. Асфальтнинг жизғанаги чиққан. Транспорт кутаётган йўловчилар диққинафас. Бировнинг қўлида тўр халта тўла юк. Анави аёлнинг қўлида ёш гўдак. Соягa ўтай деса, соябон, ўтирай деса, ўриндиқ йўқ. Қўлидаги юкни илиб, бир нафас енгил тортай деса, одатда, бекатларда бўладиган илгак йўқ. Кўлнинг нақ дарвозаси рўпарасидаги бу бекат шаҳарнинг энг гавжум бекатларидан. Бу ердан транспортларнинг ҳар хили ўтади: 2, 6, 7, 12, 14-троллейбуслар, 14-автобус ва бошқалар. Бундан ташқари, бекатнинг рўпарасида Бешёғоч бозори жойлашган. Рўзғор ташвиши билан бозорга келганларнинг кўпчилиги транспортга чиқиш учун шу бекатга тўпланишади. Бекат эса қаровсиз. Унда на скамейка, на соябон ўрнатилган. Бу ерда йўловчиларнинг ҳамма вақт жазирама иссиқда терга жиққа пишиб, тоқатсизланиб турганини кўрасиз.

Йўловчилар номидан:

Д. БАССЕРМАН, 9-болалар касалхонасининг бўлим мудири.
В. ГЕК, 1-пойафзал фабрикаси ишчиси,
Э. ХОДОС, боғча ходими.

Олам янгиликлари. ТАСС ва АПН хабарлари

ҚИЗҒИН МАЪҚУЛЛАМОҚДАЛАР

НЬЮ-ЙОРК. Оддий америкаликлар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг Қўшма Штатларга қилган визити натижаларини қизғин маъқулламоқдалар. Мамлакатнинг турли-туман районларидан АҚШдаги совет ташкилотларига кетма-кет келиб турган юзлаб хатларда шу фикр билдирилган. Америкаликлар олий даражадаги Совет — Америка учрашуви СССР билан АҚШ халқлари ўртасидаги муносабатларни яхшилаш йўлидаги муҳим босқич бўлиб қолди, ер куррасида мустаҳкам тинчликни таъминлаш ишига катта ҳисса бўлиб қўшилди, деб ишонч билан айтмоқдалар.

Нью-Йорк штатининг Штолли деган жойида яшовчи Жеймс Уилсон бундай деб ёзади: Л. И. Брежневнинг визити «иккала халқимизга океан оша бир-бирларига дўстлик қўлини узатиш ва бутун инсониятнинг яхши келажаги учун курашда бирлашиш» имконини берди. «Олий даражадаги Совет — Америка учрашуви, — деб ёзади у, — ер юзидаги халқлар учун илҳом манбаидир». «Мустаҳкам тинчлик учун тинимсиз курашаётган совет кишиларига қизғин салом йўллайман», деб ёзади хат автори.

Висконсин штатининг Кинош шаҳрида истиқомат қилувчи О. Фелдт Л. И. Брежневнинг АҚШда бўлган вақтда имзоланган ҳужжатлар «планетамиз халқлари осойишта яшашига кўмаклашади» деб умид қилади.

Голливудлик М. Кинг (Калифорния штати) Л. И. Брежнев визитининг якунлари туфайли «Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатлар ўртасидаги ҳамкорлик ва савдо-сотиқ» янада ривожланишига ишонч билдиради.

Кўпгина хатларда Л. И. Брежневнинг телевидение орқали сўзлаган нутқи америкаликларда қандай таассурот қолдирганлиги ҳикоя қилинган. «Бизга бу нутқ жуда ёқди. Ниҳоят Совет — Америка муносабатларини нормаллаштириш фурсати келганлиги хусусидаги умидга биз чин кўнгилдан қўшиламиз», — деб ёзишади Блумфильд шаҳрида (Нью-Жерси штати) яшовчи эр-хотин Рональд ва Марта Сантиколалар.

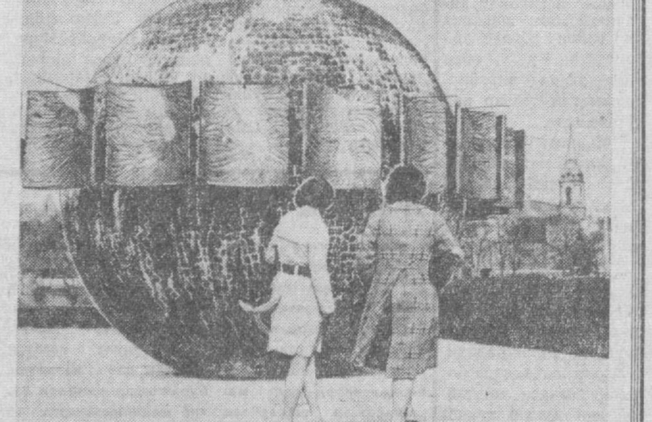

ПОЛЬША ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ. Буюк поляк олими ва астрономи Николай Коперникнинг туғилган кунига 500 йил тўлиши муносабати билан унинг ватанида — Торунь шаҳрида оригинал қуёш соати ўрнатилди. Бу соат ер шари формасида ясалган.

ЦАФ-ТАСС фотоси.

ФРОТ ДАРЁСИ ЯНГИ ЎЗАНДАН ОҚА БОШЛАДИ

Совет — Сурия ҳамкорлиги доирасида қурилган Фрот гидрокомплекси ўз кўлами жиҳатидан Суриядаги мавжуд иншоотларнинг энг йиригидир. У Яқин Шарқдаги шу хилдаги иншоот Асуандан кейин иккинчи ўринда туради. Дарё қайриладиган Табқи районида улкан иншоот — баландлиги 60 метр, узунлиги 4500 метр, 800 минг киловатт қувватга эга бўлган гидростанцияли тўғон қад кўтарди. Сурияликлар меҳр билан Асуаннинг синглиси деб атаган бу қурилиш тугагач Сурия қўшимча равишда 600 минг гектардан кўпроқ ерни суғориш ва икки баравар кўпроқ электр қуввати ҳосил қилиш имкониятига эришди.

Сурия халқи бу дарёни бўйсиндириш ва унинг баҳодирона қудратини ўзига хизмат қилдиришни асрлар бўйи орзу қиларди. Лекин бу орзу сиёсий мустақилликка эришилгандан кейин ва СССР билан хизмат юзасидан алоқалар ўрнатилгандан сўнггина заминга эга бўлди. СССР билан Сурия ўртасида тузилган дастлабки битимлардаёқ Фрот соҳилларида биргаликда ишлаш тўғрисида ёзилганди.

Сурия СССР ва бошқа социалистик мамлакатларнинг тажриба ҳамда қўллаб-қувватлашига таяниб, Фротни бўйсиндиришга киришибгина қолмай бошқа кўпгина муҳим лойиҳаларни ҳам амалга ошира бошлади. Шунинг учун ҳам у араб мамлакатлари орасида биринчи бўлиб ўз нефтини бирон чет эл капиталини қатнаштирмасдан қазиб чиқариш, қайтадан ишлаш ва сотишни тўла амалга ошира олди. Ҳозир Сурияда СССР ёрдами билан 40 дан кўпроқ йирик объект қурилди ёки қурилмоқда.

Илгари тузилган битимларда кўзда тутилган Фрот гидрокомплекси ва бошқа объектларни қуриш иши ҳали тугалланганича йўқ, аммо ҳозирдаёқ Совет — Сурия иқтисодий ҳамкорлигини бундан кейинги қатор йиллар давомида ривожлантириш йўлларини белгилаб берадиган янги ҳужжатлар имзоланди. Жумладан, СССР Сурияга электр узатадиган юқори вольтли линия қуришда, ирригация системаларини вужудга келтиришда, нефть чиқариш саноатини ривожлантиришда ва бошқа шу каби ишларда ёрдам беради.

Иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий алоқалар ҳозир шунчалик кенг тус олдики, амалда Сурияда халқ хўжалигининг СССР билан ҳамкорлик қилмаётган бирон тармоғи йўқ. Сурия бошқа ривожланаётган мамлакатлар сингари Совет Иттифоқининг иқтисодий, илмий-техникавий ва бошқа ёрдамларидан сиёсий ёки ҳарбий характердаги ҳеч қандай мажбуриятлар олмай фойдаланмоқда.

СССР ва бошқа социалистик мамлакатлар билан ҳар тарафлама кенг ҳамкорлик қилиш Сурия халқига Исроилнинг тўхтамаётган босқинчилигига қарши туриш, экономикани мустаҳкамлаш, меҳнаткашларнинг турмуш даражасини ошириш имконини бермоқда. Сурия социалистик ҳамкорлик мамлакатларининг маънавий-сиёсий ва моддий қўллаб-қувватлаши туфайли экономика ва жамиятни янги асосда қайта қуриш учун шарт-шароит юзага келтириш имкониятига эга.

Мамлакатнинг империализмга қарши кураш ва социал тараққиёт шиори остида чиқаётган ҳамма сиёсий кучлар ҳамкорлигининг амалга оширилиши Сурия халқининг Исроил босқинчилигига қарши курашдаги позициясини янада мустаҳкамлайди.

Совет — Сурия ҳамкорлигининг тажрибаси бу ҳамкорлик иккала мамлакатнинг ҳаётий манфаатларига жавоб бераётганини, унинг тенглик, ўзаро манфаатдорлик ва бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик асосида қурилганини ишонарли қилиб тасдиқлайди. Совет — Сурия муносабатлари унинг янада кенгайиши ва чуқурлашиши учун ҳамма объектив шарт-шароитларга эга.

П. ВИКТОРОВ.
АПН.

Вальдхаймнинг айтганлари

ЖЕНЕВА. Бирлашган Миллатлар ташкилотининг Бош секретари К. Вальдхайм матбуот конференциясида сўзга чиқиб, бундай деди: Л. И. Брежнев билан Р. Никсоннинг олиб борган музокаралари кескинликни камайтиришга, тинчликни, халқаро ҳамкорлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга қўшилган муҳим ҳиссадир. Бу музокаралар тинчлик иши учун фойдали бўлди.

Ҳозир биз истиқболга зўр умид билан қарай оламиз, деди К. Вальдхайм. Бизнинг кўз олдимизда кескинликнинг камаяётганлиги чинакам умумий тинчликка эришиш учун бошқа давлатларнинг ҳам бу йўлдаги куч-ғайрати билан мустаҳкамланиши керак. Халқаро ҳамкорликни бундан кейин янада мустаҳкамлаш лозим.

◆ *Таржима ҳақида ўйлар*

ТИЛЛАР БОШҚА-Ю, МАНТИҚ БИР

Қор — „совуқ пахта“

Жаҳон халқларини бир-бирларидан ажратувчи ҳам, уларни бир-бирлари билан бирлаштириб турувчи восита ҳам — тилдир. Ер юзида икки мингдан ортиқроқ тилда сўзлашувчи катта-кичик халқлар бир-бирлари билан таржима туфайли муомала қиладилар. Эл-юртлар, қабила-элатлар ва миллатлар ўртасида ўзаро муомала қилишга эҳтиёж кучая борган сайин таржимачилик фаолияти ҳам кенгая боради.

Лекин ҳамма нарсани ҳам таржима қилиб бўлавермайди, албатта. Масалан, тропик иқлим шароитида яшовчи халқлар қор ҳақида тасаввурга эга бўлмаганликлари туфайли, уларнинг тилларида қорни «совуқ пахта», «кристалланган сув» деб тушунтиришга тўғри келади. Худди шунингдек, табиат йил бўйи «ўлмасдан», доим бир меъёрда кўкариб турадиган бу иқлим аҳолисига баҳорни ҳам тушунтириш амри маҳол. Ҳолбуки, баҳор шеъриятда азалий ва абадий мавзу экан, шу мавзуда ёзилган бадиий асарни қандай таржима қилиб бўлади?

Қадимги юнонийларда ҳўкизнинг кўзларига нисбат бериб айтилган «ҳўкизчашм» сўзи бизнинг тасаввуримиздаги гўзал, шаҳло кўзларни англатган. Ҳиндларда сигир нафосат, гўзаллик, саҳийлик ва оналик меҳри тимсоли бўлгани сабабли, ҳинд адабиётида гўзал маҳбубани сигирга ўхшатиш бамисоли бизда довюрак ботирни арслонга нисбат берилгандай гап. Немисларда бўлса чўчқа —омад ёки бахт тимсоли экан, буни бошқа тилга айнан ўтказилса, ақл бовар қилмайдиган иш бўлади.

Ана шундай табиий, ижтимоий, тарихий сабабиятлар тақозоси билан туғилган ҳамда ҳар бир халқнинг ўзига хос руҳий ҳаётини акс эттирувчи тасаввур ва тушунчаларни бир тилдан бошқа тилга ўтказиш таржимонни баъзан боши берк кўчага киритиб қўяди. Хусусан, узоқ масофада яшовчи халқлар бир- бирларини таржима қилганда жиддий қийинчиликларга дуч келадилар.

Реалистик таржима принциплари асосида шаклланган ва гуркираб ўсаётган совет таржима мактаби эса тиллар хилма-хил бўлса-да, аммо ер юзининг қайси минтақасида, қандай иқлим шароитида тирикчилик қилишидан қатъий назар, ҳамма жойда инсон— инсондир, гарчи тиллар хилма-хил бўлса-да, тафаккур қонунлари умумий, мантиқ бир экан, ҳар қандай мураккаб асарни ҳам истаган тилга таржима қилиш мумкин, деган эътиқодга асосланади.

Филология фанлари кандидати Раъно Файзуллаева таржимашунослик фанининг худди шу марказий масалаларидан бири — «Бадиий таржимада миллий ўзига хосликни бериш» юзасидан илмий-тадқиқот иши яратиб, муаммони немис— ўзбек таржималари мисолида ёритиб берди.

Немисча, «фрак»ни ўзбек тилида нима деб бериш керак? Ўзбек паранжисини немис тилида қандай тушунтирса бўлади? Украин хутори— ўзбек қишлоғи эмас, ўзбек қишлоғи— қозоқнинг овули эмас, қозоқнинг овули эса қирғизнинг айилидан фарқ қилади. Булар ўзига хос миллий-территориал хусусиятларга эга бўлган аҳоли бирликларидир. Улар таржималарда қандай берилганини кузатиш учун Р. Файзуллаева таҳлилда қиёсий-услубий йўлни танлади. У Алишер Навоийнинг немис тилига парча ҳолида таржима қилинган «Фарҳод ва Ширин» достони, гўзал ва ҳикматли сўзлари, Абдулла Қодирийнинг «Ўтган кунлар» романи, Абдулла Қаҳҳорнинг «Синчалак» қиссаси, ўзбек халқ эртаклари Ҳамид Олимжон, Мақсуд Шайҳзода, Собир Абдулла, Миртемир, Зулфия, Мирмуҳсин, Рамз Бобожон шеърларининг немисча таржималарини кузатди. Шунингдек, Фридрих Шиллернинг «Қароқчилар», «Макр ва муҳаббат» трагедиялари, Гёте шеърлари ва бошқа кўп асарларининг ўзбекча таржималарини қунт билан ўрганди.

Бизнинг ёш тадқиқотчиларимиз майда-чуйда «масалача»лар атрофида ўралашиб қолмай, таржима проблемаларини чуқур, жиддий, атрофлича таҳлил қилаётганлари, катта илмий умумлашмалар томон бораётганликлари қувонарли ҳолдир. Зотан, бўза, айрон, қатиқ, қимизни немис тилида қандай бериш керак, ёки герр, мисс, фон сўзларини ўзбек тилига қандай ўгириш лозимлигини аниқлаш билангина (гарчи бунинг ўзи ҳам жуда қизиқарли ва таржимонлар учун ғоят муҳим бўлса-да) проблемани тўла ёритиб бўлмас эди. Умумий тил воситаларидан ташқари, ҳар бир ижодкорнинг ўзига хос индивидуал услубидан келиб чиқадиган, агар таъбир жоиз бўлса, «таркибий миллийлик», «индивидуал миллийлик», «даврий миллийлик», «нутқий миллийлик»ни аниқлаш ва буни таржимада қандай акс эттириш йўлларини излаб топиш фақат ташқи миллий-этнографик белгилар, миллийлик компонентларини бериш йўлларини аниқлашга қараганда беқиёс мураккаб ва муҳимдир.

Тил, нафосат ва таржима

Германия билан Ўзбекистон ўртасида адабий асарлар айирбошлашда, уларни «импорт» ва «экспорт» қилишда умумий «транспорт тил» (А. Сурков) бўлган рус тили фаол воситачилик қилади. Башарти, масалага соф таржима манфаатлари, таржима санъатининг талаби ва хусусиятлари юзасидан ёндошилса, шубҳасиз, бевосита таржима, яъни бадиий асарни (оригиналдаги тилидан) тўғридан-тўғри таржима қилган маъқул. Агар таржима фақат лингвистик проблема бўлганида эди, ҳамма хорижий ва иттифоқимиздаги қардош халқлар тилларидан бевосита таржимага кўчиш анча осон бўларди. Аммо ҳар қандай бадиий асарни бир тилдан иккинчи тилга мукаммал ўтказиш учун, шу икки тилни чуқур билишдан ташқари, бир қанча соф эстетик ҳамда жуда -жуда кўп экстралингвистик (ғайри лисоний) масалаларни ҳал қилишга тўғри келади.

Корней Чуковскийнинг «Олиймақом санъат» асарида қизиқ бир мисол бор. Денгиз бўйида бир йўловчи дам олиб ўтирибди. У ўзича аллақандай қўшиқни хиргойи қиларкан, аччиқ-аччиқ йиғлайди. Воқеанинг устидан чиқиб қолган рус кишиси бу таъсирчан ашулани рус тилида тушунтириб беришни сўрайди. Грек бажонидил таржима қилади... «Бир қуш қўниб турган эди, русчасига унинг номи қандай эканлигини билмайман. У қояга қўниб турган эди, жуда кўп турди-да, қанот қоқди, учди-да кетди. Ўрмонлар оша узоқ-узоқларга парвоз қилди...» Вассалом. Русчада ҳеч бир таъсирдан дарак йўқ, грекчада эса бу жуда ҳам таъсирли.

Илм даргоҳида уларни танийдилар

Бизда инглиз адабиётидан ўзбек тилига қилинган таржималар юзасидан филология фанлари кандидатлари Э. С. Азнаурова, Ж. Бўронов, Д. Ғуломова (Тошкент), Қ. Мусаев (Самарқанд), ёш тадқиқотчилардан А. Иминов (Тошкент), М. Сулаймонов (Бухоро) илмий иш олиб бормоқдалар. Немис — ўзбек адабий алоқаларини бадиий таржималари асосида ёритаётганлардан филология фанлари кандидатлари С. Саидов (Бухоро), Р. Файзуллаева (Тошкент) ҳамда Пошали Усмон ўғли (Самарқанд), С. Очилов (Хоразм), Ш. Рўзиев (Тошкент) ва бошқаларнинг номларини кўрсатиш мумкин. Француз — ўзбек таржималари юзасидан филология фанлари кандидатлари Ю. Пўлатов, А. Нарзиқулов (Самарқанд) илмий-тадқиқот ишлари олиб бормоқдалар.

Хорижий — ўзбек таржимачилиги соҳасидаги назарий ишлар атоқли таржима олимлари профессор А. В. Федоров, Е. Г. Эткинд (Ленинград), В. М. Россельс (Москва), Альфред Курелла, доктор Д. Шультц (ГДР), Г. Р. Гачечиладзе (Тбилиси) ва бошқа йирик мутахассислар билан бамаслаҳат, ўзаро ҳамкорлик асосида олиб борилмоқда. Эндиликда, ёш ўзбек таржимашунос олимларининг номларини Бутуниттифоқ миқёсида биладилар, улар яратган илмий ишлар кўпчилик олимлар томонидан эътироф қилинган.

Таассуф билан қайд қилишга тўғри келадики, бизда таржимашуносликнинг бу соҳасида яратилган пухта илмий-тадқиқот ишларининг биронтаси ҳам ҳали монографик асар сифатида нашр қилингани йўқ.

Бир Гёте ва икки „Фауст“

Узоқ йиллик назарий тайёргарликлар самараси сифатида ниҳоят, жаҳон классик адабиётининг айрим йирик намуналарини шу асарлар яратилган тилдан бевосита таржима қилишга киришилди. Самарқанд Давлат университетининг немис тили ўқитувчиси, ёш таржимашунос олим Пошали Усмон ўғли бир таржимон билан ҳамкорликда Гётенинг «Фауст» асарини бевосита немис тилидан ўзбек тилига таржима қилиш бўйича янги бадиий-эстетик, назарий-лингвистик экспериментни ниҳоясига етказиш арафасида турибди. Таржиманинг биринчи қисми билан танишиш жуда яхши таассурот туғдиради ва ҳар бир асарни асл манбаидан — ўша тилнинг ўзидан ўгириш унинг тароватни, тарихий-бадиий, илмий ҳақиқатини сақлаб қолишда нечоғлик катта аҳамиятга эга эканини кўрсатади.

Бундай тажрибаларнинг бошлангани жуда яхши! Гётенинг ўзбек тилида Пошали таржимасида яратилган «Фауст» ва баркамол шоиримиз Эркин Воҳидовнинг ажойиб таржимасида нашр қилинган «Фауст» бир-бирини инкор қилмайди. Биз аминмизки, бу икки таржима бир-бирини фақат тўлдиради, холос.

Ғ. САЛОМОВ,
филология фанлари кандидати, доцент.

Оперетта театри спектакллари

Шаҳримизда яна бир санъат коллективи иш бошлади. Тошкент оператта театри ўзининг дастлабки спектаклларига томошабинларни жалб этди.

Куни-кеча Ҳамза театри биносида театрнинг янги— «Қувноқ жанг» спектаклининг кўриги бўлиб ўтди. Қувноқ, юморга бой спектаклни томошабинлар қизғин кутиб олдилар.

Оперетта театри санъат мухлисларига «Тбилиси осмони остида», «Чанитанинг бўсаси», «Қувноқ жанг» спектаклларини ҳавола этади. Ундаги асосий ролларни ёш, истеъдодли актёрлар ижро этишади.

СУРАТДА: «Қувноқ жанг» (И. Штраус музикаси) спектаклидан кўринишлар.

М. Нуриддинов фотоси.

Она ҳақида қўшиқ

Онажон!
Сени кўкда ловлаб ёнган офтоб деймн мен.
Офтоб ахир парча чўғ-ку меҳринг олдида.
Сени минг бир тилсим кони —моҳтоб деймн мен,
Моҳтоб ўзи лол-ку кўпдан сеҳринг олдида.
Сени инсон қўли етмас Зуҳро деймн ё?
Ва ё Ҳулкар — узоқлардан милтирагувчи?
Ўғлинг учун чақноқ кўзлар билсанг, тўтиё,
Юлдуз эмас тунда хира ялтирагувчи.
Мавжларида гуркираган ҳаёт элтувчи
Дарёлар ҳам саҳийликни сендан ўрганмиш.
Чақалоққа ҳаёт бахшлик ато этувчи
Жон булоғин илк бор сенда-сенда кўрганмиш.
Салобату виқорликни ўрганиб сендан
Кўкка устун каби турмиш залворли тоғлар.
Онажоним, сенинг, сенинг ҳимматинг чиндан
Гулизорлар, чаманзорлар, сермева боғлар.
Сен, онажон, сен бўлмасанг, бўлмасди дунё,
Бўлмас эди ва на ҳаёт ва на муҳаббат.
Сен бўлмасанг олам надир-тундай зимзиё,
Ва на вафо бўлар эди ва на бир ҳикмат.
Сен севгисан, сен ҳавосан, томирларда қон,
Башарият отли зотни яратган тилсим!
Майли, жон йўқ, десада ким, жисмда сен жон,
Жони йўқлар жон борлигин қаердан билсин?!
Тоғни талқон этай десам етгувчи кучим
Сенинг кучинг, сенинг зарбинг, сенинг мадоринг.
Не кўтарсам букилмовчи тиззалар учун
Раҳмат минг бор! Таъзим айлар сенга шунқоринг!
Сен умримнинг бош мезони— буюк наққошим,
Ҳаётимнинг дилбар куйи, башар ошиғи,
Сенсан суюклардан суюк, нурли қуёшим,
Ўзинг менинг улуғ тангрим,
илҳом қўшиғим!

Эркин МАДРАҲИМОВ.

▲ САККИЗЛИКЛАР

ОНА

Йилда бир ё икки
хабар оламан,
Кун ойлар тўхтовсиз
ўтгандан-ўтар.
У-буни баҳона
қилиб юраман,
Хатим ҳам қўлингга
гоҳ сийрак етар.
Мен бугун афсусда
эслайман барин,
Сен эса, ўғлингни
оқлаб шунда ҳам
Дерсан: «Ташвиши
кўп,
бўлмаса келар»,
Йўл қараб, ўзингни
алдарсан онам.

* * *

Йўл юраман,
йироқларга
Бошлар мени
йўлларим.
Гар қўл чўзсам,
юлдуз, ойга,
Етар ҳатто
қўлларим.
Йўл юраман, фақат
сенга,
Элтмас сира
йўлларим.
Қўл чўзаман, фақат
сенга,
Етмас менинг
қўлларим.

Ғулом АКРОМОВ.

ТЎРТЛИКЛАР

Дастлаб юрган йўлим бўлмади текис,
Ўнқир-чўнқир бўлди, кетмадим беиз.
Шу йўллар юришга ўргатди, дедим,
Йўқса текис йўлда қоқилар эдим.

Бир ўқ билан бузилар тинчлик,
Бир ўқ билан сўнар бир ҳаёт.
Яшайин деб аҳд қилиб инсон,
Шу бир ўққа йўл берар ҳайҳот?

Одамда ҳар куни ҳар хил кайфият,
Ненидир таъсирига асир бўлар ул.
Бугун гулни хазон ўрнида кўрса,
Шубҳасиз эртага тиканни дер гул.

Ҳабиб РАҲМАТ.

ЎЗБЕКИСТОН ГИЛАМЧИЛИГИ

Яқинда «Фан» нашриёти Ҳамза номидаги санъатшунослик илмий-тадқиқот институти ходими Валентина Мошкованинг «Ўрта Осиё халқлари гиламлари» китобини чоп этди.

«Ўрта Осиё халқлари гиламлари» китобининг чоп этилиши йиғилган бой материални илмий жиҳатдан хулосалаш ва умумлаштиришнинг бошланишидир. Кейинги 50 йил ичида олиб борилган илмий текшириш ишларининг натижаси жамланган бу китоб халқнинг қадимий санъати анъаналарини бугунги гиламчиликка татбиқ этишга ёрдам беради.

Китоб уч бўлимдан иборат.

Унда махсус луғат ҳамда Ўрта Осиё гиламлари намойиш этилган кўргазмалар ҳақида маълумот берилган. Юздан ортиқ суратлар, иллюстрациялар Ўрта Осиё гиламлари ҳақидаги маълумотларни тўлдиради.

Китоб фақат мутахассислар учунгина эмас, балки ҳаваскор рассомлар, бадиий ўқув юртларининг ўқувчилари, санъатшунослар ва этнографлар, хуллас, барча санъатсеварлар учун ҳам яхши совғадир.

ЙЎЛБАРС

Ҳайвонот боғида баҳайбат йўлбарс
Қафасни синдириб чиқди ногиҳон.
Осмон ёрилгандай бошлар узра «қарс»,
Ҳамма аросатда...
Ур-сур, тўполон...
Томоша бўлганди ўзи шунча пайт
Энди одамларни қилиб томоша, —
Йўлбарс қадам ташлаб бепарво, лоқайд,
Секин ерга тушди тўсинлар оша.
Теварак-атрофда қолмади кимса,
Йиртқич ҳам йўлини йўқотди, ҳайҳот.
Ҳайратда тўрт томон боқиб бир лаҳза,
Қафасга қайтди, у, ёраб, шу заҳот.
Не учун этмади эркин ихтиёр,
Борми ё бунда бир сиру синоат.
Наҳотки айламас ўз эли хумор,
Наҳот асирликдан излайди роҳат!
Туғилган маскани экан шу қафас.
Кўргани—панжара тўсган тор олам.
Ва ҳар кун эрмакдай боқиб бир нафас—
Завқ олиб кетгувчи бесаноқ одам.
У билмас— кимлигин,
қандай даҳшатга —
Ўзининг аждоди соҳиблигин ҳам.
У билмас тўлиқдир кони қудратга,
Қалбида интиқом ётганин мубҳам.
Она диёрини кўрмагандир у,
Тўқайзор ҳавосин туймаган ҳатто.
Йўқса, интиларди оромдан айру —
Қафасни чил-парчин қилгунича то.
Ҳамжинслар тўпида яйрасайди гар,
Гар ҳидин сезсайди йўлбарс инини.
Бўлармиди шунча беқасос, овсар,
Унутарми эди йўлбарслигини.

Самандар ВОҲИДОВ.

СОВЕТ КИНОСИ РАССОМЛАРИ

Яқинда «Советский художник» нашриёти чиқарган рангдор альбом ана шундай деб аталади. Бу альбомда барча қардош республикалар рассомларининг ижоди билан бирга, ўзбек киноси рассомларининг кейинги 50 йил ичида яратган энг яхши асарлари кенг намойиш қилинган. Альбомнинг тузувчилари Н. В. Вульферт ва Т. А. Силантьева хронологик тартибда рассомларнинг совет киноси тарихида ёрқин из қолдирган ишларини тўплашган.

Ўзбекистон ССР халқ рассоми Варшам Еремян 40—50-йилларда «Алишер Навоий», «Абу Али ибн Сино» фильмларига ишлаган суратлари билан ўзбек кино рассомчилигининг асосий йўналишларини белгилаб берди.

Альбомда таъкидланишича, ўзбек кинодекорация санъатининг 1960—70 йиллар тараққиётида Ўзбекистон ССР халқ рассоми В. Синиченко, Э. Калантаров ва Н. Раҳимбоевларнинг хизматлари каттадир. Улар сурат ишлаган «Фидоий», «Наташахоним», «Сайёд қўнғироғи» фильмлари бунинг яққол далилидир.

Альбомда студия ёш рассомларининг изланишлари ҳақида Ш. Абдусаломовнинг «Лайлак келди, ёз бўлди» фильмига ишлаган эскизлари орқали ҳикоя қилинади.

«Совет киноси рассомлари» альбоми қардош республикалар рассомларининг совет кино санъати тараққиётига қўшаётган ҳиссасини яна бир бор намойиш қилади.

О. АПУХТИН.

«Алишер Навоий» фильмига В. Еремян ишлаган эскиз.

О. Апухтин фоторепродукциялари.

Янги китоблар

ҲАМЗА ҲАҚИДА РИСОЛА

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг «Ёш гвардия» нашриёти филология фанлари доктори Лазиз Қаюмовнинг «Ҳамза» (ижтимоий ва ижодий фаолияти ҳақида илмий лавҳалар) китобини чоп этди.

Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий XX аср ўзбек маданиятининг улкан вакилидир. У халқ ёзувчиси унвонига мушарраф бўлган биринчи санъаткоримиз эди. У Ўзбекистон Ленин Комсомоли мукофотининг ҳам биринчи лауреати бўлди.

Мазкур китобда ҳамиша барҳаёт Ҳамзанинг ижтимоий ва ижодий фаолияти ҳақида ҳикоя қилинади. Мавзу катта бўлганлиги учун муаллиф Ҳамзанинг фақат совет даври фаолиятинигина ёритган.

Лазиз Қаюмовнинг Ҳамза ижодига оид «Инқилоб куйчиси» «Инқилоб ва ижод» «Инқилобий драма» китобларини адабиёт мухлислари яхши билишади. Бу уч китоб бир-бирининг мантиқий давоми бўлиб, Ҳамза ҳақидаги илмий [illegible]ни ташкил этади. О[illegible]нинг янги асар[illegible] ҳамзашунослик[illegible] шилган [illegible] дир.

Т. ХЎЖАЕВ

◆ *САНЪАТКОРЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР*

ТАБАССУМ БАХШ ЭТИБ...

Санъатга ҳавас ҳар хил бошланади. Роза мактабда ўқиб юрган пайтлариданёқ қўшиқ олимпиадаларига қатнар, драматик асарларни кўп ўқирди. Айниқса, машҳур ёзувчилар А. Островский, Ҳ. Ҳ. Ниёзий драмаларидаги кучли ҳажвга жуда ҳаваси келарди. Айрим кишилар онгидан хурофот, эскилик қолдиқларини, характеридаги иллатларни ҳажв тиғи билан фош қилиб, томошабинлар олқишига сазовор бўлишни орзу қиларди.

Орзулар кимга қанот бермайди, дейсиз. Роза ўқувчилик давриданёқ мактаб бадиий ҳаваскорлик саҳнасида қўйилган «Тантиқ қиз», «Икки баҳо» пьесаларида иштирок қилиб, ўқитувчи, мактабдош ўртоқлари олқишини олганди. Бора-бора санъатга бўлган меҳри унинг бутун борлиғини қамраб олди. Ўрта мактабни битиргач, Тошкент Давлат театр ва рассомчилик санъати институтига кирди. Бу ерда таниқли санъаткор —СССР халқ артисти Раззоқ Ҳамроев, ЎзССР халқ артисти Назира Алиева, М. Микоян каби устозлари қўлида таҳсил кўра бошлади.

Роза талабалик йилларида рус ҳаётидан олинган «Хайрли вақт»да Галя, ҳинд халқи ҳаёти ҳақидаги «Оқ нилуфар» да Маданина, «Сохта бемор»да Туанетта каби образларни яратиб, ўз қобилиятини синовдан ўтказди. Саҳнада жонли инсон сиймосини гавдалантириш, хатти-ҳаракатларига томошабинни ишонтириш сирларини қунт билан ўрганди. Бу ишда унга умр йўлдоши, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Эргаш Каримов яқиндан ёрдам берди.

Кундалик ҳаёт, турмуш, одамлар бу икки санъаткорга илҳом манбаи бўлиб хизмат қилди.

Институт йўлланмаси Розахонни Сурхондарё область музикали драма театрига бошлади. Ёш актёр у ерда етук санъаткорлар маслаҳатини қунт-сабот билан ўқиб олди. Ҳажвий образлари ва ёқимли қўшиқлари билан область меҳнаткашларининг ҳурматини қозонди.

Бугунги кунда Роза Каримова таниқли телеминиатюра устаси. У саҳнада эркин ҳаракат қилади, қаҳрамонининг фазилат ва нуқсонларини усталик билан очади.

Ўзбекистон телеминиатюрасининг ривожланишида Роза Каримованинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. У яратган ҳажвий образлар хотирада узоқ сақланиб қолади, ҳаётийлиги билан мафтун этади, дилга завқ бағишлайди. «Лампашиша», «Калит», «Пахтакор ютади ё ютқазади», «Қайнона ва келин» телеминиатюраларини эслаб кўринг. Уларда ҳозирги замон ўзбек аёлларининг турли характердаги образлари гавдалантирилган.

Роза Каримова хотин-қизлар образини ўзига хос зўр қизиқиш, иштиёқ билан ўйнаб, минг-минглаб томошабин чеҳрасига табассум бахш этяпти.

А. МАНСУРОВА.

* * *

СУРАТДА: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Эргаш Каримов ва артист Роза Каримова ҳажв саҳнасида.

Б. Мансуров фотоси.

Жон ФЕРФАКС

22 МАЙ. Унг оёғимнинг тиззасига қараб бўлмайди. Шишиб ёрилиб кетган. Нимадир бўладиганга ўхшайди, ё йиринг бойлаб кетади, ёки тузалади. Бошқа илож йўқ. Денгизда бадандаги яра тез тузалмайди. Менинг ярамга эса деярли муттасил денгизнинг шўр суви тегиб турибди. Агар оёғим йиринг бойласа, ўша жойни кесиб ташлашдан бошқа илож йўқ.

31 МАЙ. Аҳволим оғир. Иситмам баланд. Аранг қимирлаяпман. Мутлақо эшкак эшганим йўқ. Қайиқ тубига ётиб, ҳушимдан кетиб қолибман. Туш кўрибман. Тушимда денгизга қулаб тушган эмишман. «Британия» туман ичида дақиқа сайин мендан узоқлашиб бораётганмиш. Шу пайт акуланинг оппоқ қорни тепамга бостириб келди. Мен ғазаб билан унга ташландим. Кўлимга пичоқ олиб, акуланинг қорнини чавақлай бошладим. Ҳушимга келдиму, соябоннинг оқ латтасини парчалаётганимни пайқадим.

3 ИЮЛЬ. Иккита балиқчилар қайиғига дуч келдим. Улар билан гаплашдик. Агар ҳаво айнимаса, ўн биринчи июлда Майямига кириб боришим мумкин. Мана, ниҳоят манзилга яқин қолди. Шундагина қалбимни бўм-бўш, ўзи-ўзидан қониқмаслик туйғуси қамраб олди. Чамаси денгиз мен билан олишишни хоҳламади. Мени назарга ҳам илмади. Шу куни ўн соат эшкак эшдим.

5 ИЮЛЬ. Сўнгги кунлар жуда оғир ўтаяпти. Деярли ҳеч нимага яроқсиз бўлиб қолдим. Ўн соат эшкак эшдим.

10 ИЮЛЬ. Пешиндан кейин ҳамма умидларим пучга чиқай деб турган бир пайтда «Коста Гранде» деб номланган жуда гўзал яхтага дуч келдим. Унда кўплаб мухбирлар бор экан. Мен уларнинг сон-саноқсиз саволларига жавоб бердим. Мухбирлар нечгача мени тарк этишмади. Ниҳоят кечаси ёлғиз қолдим. Лекин бутун йўл давомида нимадан айниқса қўрққан бўлсам, худди ўша ҳодиса рўй берди. Мен кечириб бўлмайдиган аҳмоқликка йўл қўйдим. Қувонганимдан ўлгудек ичибман. Яхта капитани қайиғингизни судраб кетаман деганида кўнсам бўлар экан. Лекин рози бўлмадим. Шунча азоб чекиб манзилга бир қадам қолганида чекинишни истамадим. Бор-йўғи тўрт соат эшкак эшдим.

12 ИЮЛЬ. Турган жойимни аниқлаб, ҳайрон қолдим. Майямигача сузиб боришимга ёрдам берадиган оқим қаёқда қолди? Ҳеч қачон бугунгичалик чарчамагандим. Ҳатто ўйлашга ҳам тоқатим йўқ. Иссиққа чидаб бўлмайди. Қилт этган шамол йўқ. Ажаб бўпти! Ўзим айбдорман, ичмаслик керак эди. Кечаси ҳам бир соатдан ортиқ эшкак эшолмадим. Қизиқ, иродам қаёқда қолди? Наҳотки ғалабага бир қадам масофа қолганида енгилсам! Чамаси денгизни енгдим деб олдиндан мақтанган эканман. Бунинг учун яхши жазоимни олдим.

16 ИЮЛЬ. Анча ўзимга келиб қолдим. Жануби-шарқдан эсаётган беш баллик шамол ёрдамида тун бўйи эшкак эшдим. Эрталаб Майямигача 120 миля масофа қолганини аниқладим. Энди Гольфстрим оқимини кесиб ўтсам бас. Чегарачи гидроплан устимдан пастлаб учиб ўтди.

18 ИЮЛЬ. Кечаси шимоли-ғарбдан роса икки соатгача шамол уриб турди. Ёмғир қуйиб турарди. 20 метрча наридан ўтиб кетган кема қайиғимнинг чироғини кўрмади ҳам. Чамаси денгиз, сафаримнинг охирида мендан қасд олмоқчига ўхшайди. Бекор айтибсан, энди кечикдинг!

19 ИЮЛЬ. Ниҳоят ғалабага эришдим. Кундуз соат 13 дан 45 минут ўтганида «Британия» қирғоққа етиб келди. Атрофда юзларча кемалар тўпланган. Ҳатто улкан «Қиролича Елизавета» кемаси ҳам менинг қайиғим шарафига гудок чалаяпти. Бундай тантанали пайтда кўзингдан ёш чиқиб кетмай иложи йўқ.

Тинч океани

Бундан уч йил илгари мен инсоният тарихида биринчи бўлиб Атлантика океанини эшкакли кемада босиб ўтдим. Ушанда иккинчи бор қўлимга эшкак ушламайман деб қасам ичган эдим. Лекин бундай қасам тез унутилар экан. Ёлғизликда нақадар азоб чекканим ҳали эсимдан чиқмаган бўлса-да, яна океанни қўмсаб қолдим. Бу сафар мен тўрт минг миля эмас, саккиз минг миля йўл босишга, Тинч океанини кесиб ўтишга аҳд қилдим. Қайлиғим Сильвия Кундан менга ҳамроҳ бўлишни илтимос қилдим.

Сильвия нима учун бу сафарга розилик билдирди? Унинг севимли ота-онаси бор, сурат галереясида ишлайди. Ҳамма гап шундаки, Сильвия биринчи сафарга чиқаётганимдаёқ менга тайёргарлик кўришимда яқиндан ёрдам берган эди. Бунинг устига у яхши эшкакчи, авлиё Георгий аёллар клуби командасида ўн йил машқ қилган. Шунингдек биз турмуш қурмоқчи эдик. Шундай экан, бир-биримизни оғир сафарда яна бир бор синашга аҳд қилдик.

Олдиндан айтиб қўяй, биз шунчаки томоша учун саёҳатга чиққанимиз йўқ. Бу жиддий экспедиция бўлгани учун унга жиддий тайёргарлик кўрдик. Бутун бир йил давомида Сильвия иккаламиз қаттиқ машқ қилдик. Махсус программа бўйича эшкак эшишдан тортиб узоқ масофага югуришгача, турли машқларни бажардик. Махсус диета билан кучли овқатландик. Бундан мақсад оғир сафар учун етарли энергия тўплаб олиш эди. Шуни айтишим керакки, Сильвия ўз вазифасини аъло даражада бажарди. Ҳатто, «Балиқдан овқат қилишнинг 500 усули» деган китоб ҳам ёзди.

Тайёргарликнинг психологик томонига эътибор берсак, бунинг учун ҳеч қандай программанинг кераги йўқ эди. Масалан, арзимаган нарсадан кўнгил чўкишдек ёмон одатни ташлашни ўрганиш керак. Акс ҳолда бундай кайфият билан сафарга чиққан одам ҳалок бўлади. Мен бирон кишига ақл ўргатиш ниятида эмасман. Лекин ёзганларим кимгадир фойда келтирса, демак мен ниятимга етибман.

Биз ҳар жиҳатдан сафарга пухта тайёрландик. Узунлиги 10,5 метр келадиган қайиқ саккиз минг миля масофага етиб бора оладиган даражада махсус лойиҳа билан пухта қилиб ишланган эди. Шунингдек бизда қутқарув жиҳозлари, биринчи медицина ёрдами кўрсатиш учун пакетлар, хронометр, овқат пишириш учун газ балонлари, қоқланган ва музлатилган турли-туман озиқ-овқат маҳсулотлари бор эди. Ҳатто рациямиз ҳам бор эди. Тўғри, орадан кўп ўтмай рациямиз бузилиб қолди. Ташқи дунёда нималар бўлаётганини «Сони» деган транзистор орқалигина билиб турдик. Биз ўзимизга етарли даражада чучук сув ва тамаки запаси ғамлаб олдик. Афсуски шунча тайёргарликка қарамай сафаримизнинг бошидаёқ фалокатга йўлиқдик.

Биз 1971 йил 26 апрелда Сан-Францискодан йўлга чиқдик. Ҳаво совуқ эди. Термометр Фарангей бўйича 50 даража совуқни кўрсатиб турарди. Бу ҳам етмагандек бўрон кўтарилди. Ўн кунгача шамол силламизни қуритиб юборди. Булар энг оғир кунлар эди. Эшкак эшишнинг иложи бўлмагани учун сузувчи лангарни сувга ташлаб, тўхтаб туравердик. Охири лангар ҳам узилиб кетди. Денгиз тўлқини бир неча марта мени қайиқдан ювиб, сувга тушириб юборди. Сильвия яхши суза олмасди. Шунинг учун мен уни қайиққа боғлаб қўйдим. Лекин ўзимни боғламадим. Қайиқ мувозанатини йўқотмаслиги учун мен ҳамиша унинг у бошидан бу бошига бориб туришим керак эди. Гоҳо қайиқнинг бир томонига осилиб, сувга тушиб олардим. Гоҳо Сильвия иккаламиз кичкина каютага яширинардик. Каютага «Каламуш уяси» деб ном берган эдик. Тўлқинлар бизни ўша ерда ҳам тинч қўймас, мен дам-бадам денгизга тушиб кетардим.

Икковимиз ҳам суяк-суягимизгача музлаб, жиққа сув бўлиб кетдик. Австралияга етиб олгунимизча баданимизни тузукроқ қуритиб олишга улгура олмадик. Эшкак эшиш осон бўлсин деб «Британия — 2» қайиғининг бортини паст қилиб ишлашган эди. Шунинг учун биз ҳамиша сувга бўкиб юрдик. Баъзи пайтларда бизга бошпана бўлиши керак бўлган «Каламуш уяси» ҳам ваннага айланиб кетарди. Қайиқ тўлқинлар устидан сапчир, зулмат қўйнида қайиғимиз ағдарилиб кетдими, йўқми, ўзимиз ҳам билмас эдик. Бу ҳам етмагандек рациямиз ишдан чиқди. Албатта, рациясиз ҳам тирикчилик қилиш мумкин. Лекин бу нарса бизнинг тоқатимизни-тоқ қилди. Энди биз ҳадеб олифтагарчилик қилавермай, Лос-Анжелесга қайтиб ўша ерда қайиғимизни ремонт қилдиришга қарор қилдик. Лекин қайиғимиз Лос-Анжелесга эмас, Мексиканинг Энсенада порти томонига сурилиб кетди. Бу ерда биз ишдан чиққан нарсаларимизни тартибга соламиз деб уч ҳафта овора бўлдик.

(ДАВОМИ БОР).

(ДАВОМИ. Боши газетанинг 157-сонида).

«Ташоблкниготорг»нинг Навоий кўчасидаги 8-китоб магазини шаҳар меҳнаткашларига намунали хизмат кўрсатаяпти. Бу ерда китобхонларнинг истак ва талаблари мунтазам равишда ҳисобга олиб борилади. Энг зарур адабиётларни топишда китобхонларга яқиндан ёрдам кўрсатилади. Шу туфайли, китоб савдоси обороти ортиғи билан бажарилади. Магазинда ўз касбини эгаллаган тажрибали сотувчилар ишламоқдалар. Мана, шулардан бири сиз суратда кўриб турган (чапда) Тамара Почкаловадир. Бу аёл шу магазинда 21 йилдан буён ишлайди.

М. Нуриддинов фотоси.

Спорт

ТОШКЕНТЛИКЛАР ҒОЛИБ

Ангренда ўтган кўпкураш бўйича республика шахсий-команда биринчилигида юзга яқин спортчи иштирок этди. Мусобақа қатнашчилари 670 километр масофани мотоциклда босиб ўтишлари, узоққа граната улоқтиришда беллашишлари ва 50 метр масофадан туриб кичик калибрли милтиқдан нишонни аниқ мўлжалга олишлари керак эди.

Цилиндрининг ҳажми 175 куб сантиметр бўлган машиналарда беллашган мотоциклчиларнинг мусобақасида 3-Тошкент автокомбинатининг ишчиси Н. Литвиненко ғолиб чиқди. Ҳажми 350 куб сантиметр бўлган машиналар классида республика автомотоклубининг вакили А. Корнилов биринчи ўринни эгаллади.

Команда ҳисобида Тошкент областининг спортчилари ғолиб чиқишди. Иккинчи ўринни андижонликлар ва учинчи ўринни самарқандликлар эгаллашди. Клуб командаларининг баҳси алоҳида ҳисобга олиб борилган эди. Бу баҳсда ҳам Тошкент Армия спорт клуби спортчилари ғалаба қозонишди.

◆ ЕНГИЛ АТЛЕТИКА

ТАНИШИНГ: ЧЕМПИОНЛАР

Макеевкалик 25 ёшли студент Н. Ткаченко биринчи марта СССР чемпиони олтин медалини қўлга киритди. У енгил атлетика бўйича беш курашчиларнинг 45 қатнашчиси орасида 4653 очко тўплаб, ғолиблик қилди. Бу совет енгил атлетикаси тарихида иккинчи юксак натижа ва Украинанинг эса янги рекордидир. 50 километрга тез югуриш бўйича яна бир совет спортчиси СССР чемпиони деган юксак унвонга эришди. Бу қирғизистонлик О. Барчдир. У бу масофани 4 соат 3 минут-у 53, 8 секундда босиб ўтди. Марафончилар орасида қозоғистонлик 23 ёшли В. Краузе яхши натижага эришди. У қаттиқ ёмғир ёғиб турганига қарамай, белгиланган масофани 2 соат 17 минуту 14,6 секундда югуриб ўтди.

Ўн курашчилар орасида Киров шаҳридан келган В. Шербатих энг юксак натижа — 7927 очко тўплади.

◆ ТЕННИС

МЕТРЕВЕЛИ ЁКИ КОДЕШ?

Тбилисилик А. Метревели теннис бўйича норасмий дунё биринчилиги ҳисобланган Уимблдон турнирида юксак натижага эришди. У совет спортчилари орасида финалда қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди. Ярим финал бўйича ўтказилган учрашувда А. Метревели америкалик А. Майер устидан 6:3, 3:6, 6:3, 6:4 натижада ғалаба қозонди. Ҳал қилувчи учрашувда СССР чемпиони шанба куни чехословакиялик Я. Кодеш билан беллашди.

* * *

ЧЕМПИОНЛАР КУБОГИ — ЎЗБЕКИСТОН ПАРАШЮТЧИЛАРИДА

Орёл шаҳрида бўлиб ўтган армия парашютчиларининг Бутуниттифоқ мусобақалари Эдем Искандаровнинг ғалабаси билан тугади. Шу билан у мазкур мусобақаларнинг иккинчи марта мутлақ чемпиони бўлмоқда. Эдем 1000 метр баландликдан беш марта сакраб, беш марта ҳам нишоннинг қоқ марказига тушди. Тажрибали спортчи ҳаво акробатикаси машқида ҳам энг кучли эканлигини исботлади. Парашютни очмай эркин тушиш вақтида олти фигурани бажариш учун унга атиги етти ярим секунд кифоя бўлди.

Мусобақаларнинг бош совrини — чемпионлар Кубогини Ўзбекистон парашютчилари командаси қўлга киритди.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10|VII да **Тарих тилга кирди**, 11|VII да **Парвона**.

КИНО

10 ИЮЛДА

ҚИШКИ БИНОДА

Халқа — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (10.30, 15.00, 19.45).

Филлар — менинг дўстларим (2 серия — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (12.00, 17.00, 21.15), НАВОИЙ номли (10.40, 14.00, 17.20, 20.30), «ДРУЖБА» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00).

Ҳамма иш шошилинч — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Биз кутолмаймиз — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Мангу севги — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Қидирув менга топширилган — «СПУТНИК» (тоқ соатларда, кундуз ва кечқурун).

Ромео ва Жульетта — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Лаутарлар — «ДРУЖБА» (12.00, 15.00, 18.00).

Оливер — «ВОСТОК» (16.00, 19.00).

Тасодиф — «ЧАЙКА» (12.00, 15.00, 18.00, 20.45).

ЁЗГИ БИНОДА

Турк оғасининг васияти — КИРОВ номли.

Самовий саргузаштлар — «РАКЕТА».

Халқа — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ҳамма иш шошилинч — «ХИВА».

Текумзе — ТЕЛЬМАН номли.

11 ИЮЛДА

ҚИШКИ БИНОДА

Халқа — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (10.30, 15.00, 19.45).

Филлар — менинг дўстларим (2 серия) — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (12.00, 17.00, 21.15), НАВОИЙ номли (10.40, 14.00, 17.20, 20.30), «ДРУЖБА» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00).

Мангу севги — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Ҳамма иш шошилинч — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Қидирув менга топширилган — «СПУТНИК» (тоқ соатларда, кундуз ва кечқурун).

Тилла ўқ — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

Асунта, бехато от! — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Биз кутолмаймиз — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Лаутарлар — «ДРУЖБА» (12.00, 15.00, 18.00).

Тасодиф — «ЧАЙКА» (12.00, 15.00, 18.00, 20.45).

ЁЗГИ БИНОДА

Халқа — «ФЕСТИВАЛЬ», ТЕЛЬМАН номли.

Дайди — КИРОВ номли.

Самовий саргузаштлар — «РАКЕТА».

Ҳамма иш шошилинч — «ХИВА».

ТОШКЕНТ ШАҲАР ВЕТЕРИНАРИЯ-САНИТАРИЯ СТАНЦИЯСИГА

капитал қурилиш бўйича инженер-бинокор, бош бухгалтер, шофёрлар

КЕРАК.

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!

ЧИЛОНЗОР РАЙПИШЧЕТОРГИ

Қатортол ва Волгоград каби икки катта кўча муюлишида қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари билан савдо қилувчи доимий

ЯРМАРКА ОЧДИ

Бу ерга янги сабзавот ва ҳўл мевалар бевосита колхоз поля ва боғлардан келтирилади.

Ярмаркага 6, 11, 12-троллейбуслар, 2, 3, 12, 32, 48 ,52-автобусларда бориш мумкин.

Ярмарка ҳар куни (дам олиш кунисиз) эрталаб соат 8 дан кеч соат 7 гача ишлайди.

ЯРМАРКАМИЗГА МАРҲАМАТ!

ЧИЛОНЗОР РАЙПИШЧЕТОРГИ.

Телевизор

9 ИЮЛЬ

Душанба

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.30 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 18.35 Совет армияси жангчилари учун кўрсатув. 18.55 «Ахборот» информацион программаси. 19.15 «Ҳамма билган номаълум киши». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси, 3-серия. **Ўзбек тилида:** 20.20 Ўн минут музика. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Телевизион театр. Г. Мамлин. «Антонина». Телевизион спектакль. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 22.30 Дала ишлари кундалиги. 22.45 Ўзбек куйларидан концерт.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 17.45 «Қишлоқ райкомининг иш куни». 18.00 Рангли телевидение. Болалар учун. «Бор экан-да йўқ экан». «Мўъжиза қуш». 18.30 «Молодость». Москва электровакуум приборсозлик заводи пайвандчиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ю. Дьяковнинг матбуот конференцияси. 19.30 Воронеж областининг мамлакатга рапорти. 20.20 Рангли телевидение. «Қўшиқ ва ижрочи». И. Скобцов. 20.55 Рангли телевидение. «Ярмаркадан сўнг». Телевизион бадиий фильм премьераси.

Учинчи программа. 18.30 дан Душанба кўрсатади.

10 ИЮЛЬ

Сешанба

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 12.30 Кўрсатувлар программаси. 12.35 Янгиликлар. 12.45 Рангли телевидение. «Ярмаркадан сўнг». Телевизион бадиий фильм. 13.50 Эфирда «Молодость». «Учрашув». Томошабинлар хатлари асосида кўрсатув. 14.35 Рангли телевидение. Болалар учун кўрсатув. 15.05 «Голубой огонёк» саҳифаларида. 15.55 «Сизнинг боғингиз». Ҳаваскор боғбонлар учун кўрсатув. 16.25 Кўрсатувлар программаси. 16.30 Янгиликлар. 16.40 «Кекса устанинг васиятлари». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 2-серияси. 17.45 «Қишлоқ райкомининг иш куни». 18.00 Ўқувчилар учун кўрсатув. **Тошкент кўрсатади.** 18.30 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** 18.35 Ўқувчилар учун. «ГЛОБУС» программаси. 18.55 «Совет тинчлик программаси — амалда». 19.15 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 19.30 Халқаро панорама. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 20.00 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси солисти Очилхон Отахонов куйлайди. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Ўн минут музика. 21.00 «Романтика» телевизион театри. Душан Файзий. «Онаизор». **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 10.55 Кўрсатувлар программаси. 11.00 Болалар учун. «Тамбуламбу». Телевизион спектакль (рус тилида). 11.30 «Кичик Ўғилнинг кўчаси». Бадиий фильм (Ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 18.30 Совет композиторларининг оммабоп куйларидан концерт. Союзлар уйининг Колонна залидан ёзиб олинган. **Тошкент кўрсатади.** 19.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Улар X Бутунжаҳон ёшлари фестивалига боришади». **Москва кўрсатади.** 20.00 «Хавфли қайрилиш». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 Ҳужжатли фильмлар экрани (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 22.30 Рангли телевидение. «Валентина Левко». Телевизион музикали фильм премьераси. 23.25 Рангли телевидение. Спорт кундалиги. 23.50 Кўрсатувлар программаси. 23.55 Москва кўрсатувларининг охири.

Учинчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

Радио

9 ИЮЛЬ

Душанба

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Партия ички сиёсатини қўллаб-қувватлаймиз» (русча). 19.20 СССР халқлари куйлари. 20.00 Москва. «Юность» радиостанциясининг программаси. 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 21.40 Москва. Миллионлар ленинча университети. 22.28 Енгил куйлар. 22.40 «Эллик қалъа» лавҳалари». Биринчи эшиттириш (ўзбекча). 23.10 Дам олиш концерти. 23.45 Москва. Халқаро кундалик. 00.10 Тунги музикали программа.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.15 «Твоё здоровье» радиожурнали. 19.00 Қўшиқлар ва рақслар. 19.30 Тошкент области меҳнаткашлари учун эшиттириш. 20.00 В. В. Маяковский туғилган кунининг 80 йиллигига (тожикча). 20.20 Мақомлардан парчалар. 21.00 «Ленин ва Шарқ» радио композицияси (ўзбекча). 21.40 Чолғу пьесалари.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.30 Ш. Гуно. «Ромео ва Жульетта» операси.

Текинхўрларга қирон келтирайлик!

„ҒАЛЛАКОР" МЕҲМОН

Шу кунларда пишиқчилик. Бозорлар тўкин-сочин бўляпти. Миришкор деҳқонларимиз ўз қўллари билан етиштирган нознеъматлари билан шаҳар аҳолисини мамнун қилмоқдалар. Лекин, айрим текинхўрлар бозорларга ўралашиб, савдо-сотиқ ишлари қоидасини бузмоқдалар. Шаҳар ОБХССи ва ички ишлар бўлимларининг ходимлари бозорларда бир қатор кузатиш ишларини олиб бормоқдалар. Натижада, текинхўр, чайқовчи, олибсотарларнинг қилмишлари фош этилмоқда. Масалан, Олой колхоз бозорида Тоғай Тожиев деган шахс ушланди. У Чимкент областининг Сарағоч районидаги «Ленин йўли» колхозидан келган. «Мен ғаллакор бўламан» деб ўзини танитган бу кимсанинг сири ошкора бўлди. «Ғаллакор» ўз хўжалигида буғдой сепиш, уни етиштириш ва ўришда мутлақо алоқаси йўқ экан. Лекин у 2 тонна янги буғдой ҳосилининг эгаси бўлиб қолибди. Т. Тожиев ҳамқишлоқларининг буғдойини олиб, уларни пуллаш мақсадида «Олой» бозорига қанот қоқиб келган. Пайтдан фойдаланиб ярим тонна «ўлжа» сини сотиб бўлган. Қолган 1465 килограмм буғдой давлат фойдасига мусодара қилинди. Текинхўр «ғаллакор» ўз қилмиши учун тегишли жазо олади.

ОБХСС ходимлари шаҳар алоқа бўлимларидан бошқа шаҳарларга мева-чеваларнинг юборилишини текшириб чиқдилар. Рейд 47 та алоқа бўлимида ўтказилди. Уйғур кўчасидаги 20-алоқа бўлимида посилка жўнатиш тартиби бузилганлиги қайд этилди.

Бу алоқа бўлими бошлиғи Н. Габбасов 37 та посилкани нотўғри қабул қилиб олган. Нижний-Тагиль шаҳрига йўлланган бу посилкалар атиги икки кишининг номига расмийлаштирилган.

Шаҳардаги 31-алоқа бўлимида Пермь шаҳрига 16 та, 57-алоқа бўлимида Пермь шаҳрига 32 та, 109-алоқа бўлимида Свердловск шаҳрига 22 та, Иркутск шаҳрига 56 та посилка нотўғри расмийлаштирилган.

Шаҳар почтамти алоқа бўлимларида бундай қоидабузарликка дарҳол чек қўйиши керак.

А. ПЎЛАТОВ.

Редактор ўринбосари М. С. КАРИМОВ.

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КУЧАСИ, 15-УЙ.

ИНДЕКС 64579. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р—04237. Нашр В—2521.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33.02-49 дан 33.02-58 гача, Эълонлар бўлими—33-81.42.